

İZMİRDE TAHKİKAT YAPILDI

“Yarın,, Hadisesini Doğuran Mesele Hakkında Muhtelif Vekâletler Ayı Ayı Alâkadar Oldu

Bütün Arzularınızı Hiç Çekinmeden Söyleyiniz...

DERTLERİ ANLATARAK VATANA HİZMET EDİNİZ

Dün anketimize devam ettik. Sorularımıza ilk olarak cevap veren avukat Sedat Fuat bey oldu ve bittabi evvelâ mesleki ihtiyaçlarından bahsetti, dedi ki:

— Kanunların usul ve icra-ya dair kısımları fazla meraklıdır. Memlekette nakliye vesaitinin azlığı bu merasimin doğurduğu müşkülâtı arttırmaktadır. İcra ve İflâs kanununda alacaklıya mahsus ödeme emrinin doldurulması ameliyatı faydasız olmaktadır. İstirahat vesaike müstenit olduğu halde borçlunun bizzat gelerek, borcum yoktur, demesine ait icra duruşması lütfen edilmelidir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Gazi Hz.

Dün Bir Tarafa Çıkmadılar, İstirahat Buyurdular

Reisicumhur Hz. dünkü günü Dolmabahçe sarayında istirahat ile geçirmişler, bir tarafa çıkmamışlardır. Bugünden itibaren tetkik ve halk ile temaslara başlamaları muhtemeldir.

Halka Gazile Görüşeydiniz Soruyoruz Neler Söylediniz?

Gazi Hz. memleketin derdini dinliyor ve halkın nabzını muayene ediyor. Fakat herkesle temas etmesi, herkesi ayrı ayrı dinlemesi mümkün değildir. Bu vesile ile gazetemiz, halkın arzu ve ihtiyaçlarını nakle bir vasıta olmak istiyor. Binaenaleyh İstanbulda

veya taşrada bulunan bütün kardeşlerimizden rica ediyoruz. Bize kısaca yazınız: — Gazi Hz. ile görüşmek fırsatına mazhar olsaydınız, kendisine neler söyler ve nelerden şikâyet ederiniz. Cevaplar sıra ile gazetemizde neşredilecektir.

SPOR KONGRESİ DÜN AKDDEDİLDİ

(Lütfen 4 üncü sayfamızda spor sütunumuza bakınız)

ARIF ORUÇ VE SÜLEYMAN TEVFIK BEYLER HAKKINDA Açılan Dava

Yapılan Tahkikatın Neticesinde İkame Edildi

İzmit Valisi Eşref B. tarafından açılan dava üzerine mevkufer (İzmit) e götürülen Yarın gazetesi başmuharriri Arif Oruç ve mes'ul müdürü Süleyman Tefik Beyler dün vakitlerini oranın tevkifanesinde geçirmişlerdir, bugün isticvap edileceklerdir. Muhakeme, müstacel matbuat davası olduğu cihetle ağılebi ihtimal hafta içinde görülecektir.

Haber aldığımız göre (Yarın) gazetesinde "İzmit,, valisi "Eşref,, Beyin şahsını istihdaf eden yazı çıktığı zaman hükümet derhal ve yakından alâkadar olmuş. Hayrete düşmekle beraber hemen tahkikini emretmiştir.

Bu maksatla, hadisede muhtelif alâka noktalarının tenvirini için muhtelif vekâletler tarafından ayrı ayrı tahkikat yapılmıştır. Bu tahkikatın verdiği netice ait olduğu yerlere gönderilmiştir. Temin edildiğine göre tetkike memur olanlar muhtelif şahadetleri ve rivayetleri kaydettikten sonra bahsedilen hadiseyi tevsik edecek hiçbir delil olmadığını görmüşlerdir. Eşref Beyin davası bu tahkikatın verdiği neticeden sonra açılmıştır.

Bu meseleye ait haberlerin son kısmı ikinci sayfanın orta sütunlarındadır.

Dün Bir Adama Öldürdüler

Dün gece Beyoğlunda kanlı ve gürültülü bir hadise olmuştur. Tahkikatımıza göre vak'anın esas ve neticesi şudur:

Balatta oturan Tahsin ile Galatada kahveci Emrullah dün gece Beyoğlunda eski Glâvani ve yeni ismile Kallavi sokagında kavgayla tutuşmuşlardır.

Tahsin hemen tabancasına sarılmış, Emrullahın üstüne ateş etmiş ve çıkan kurşunlar bu adamda üç derin yara açmıştır. Tahsin kaçmaya başlamış, bu esnada arkasından gelen polislere de ateş etmiş ve bu suretle Aşıklar mezarlığına kadar gelerek izini kaybetmiştir. Emrullah ise aldığı yaraların tesiriyle biraz sonra ölmüştür. Katil henüz tutulmamıştır.

Bugünün Meselelerinden

Ziraat Bankasının İhmalî Yüzünden Giresonda Müstahsillerin Zararı

Ziraat bankasının köylüyü kâfi derecede himaye etmediği hakkında vaki olan neşriyatımız üzerine dün Giresondan mühim bir mektup aldık. Biz Ziraat bankasının kredi açmak yüzünden ora müstahsillerinin uğradığı ziyan hakkında vazih bir fikir veren bu mektubu naklediyoruz.

"Gireson mülhakatı, Cumhuriyet türkiyesinin üçüncü derecede istihsal merkezidir. Fındık mahsülü, İzmir ve Adananın mahsüllerinden sonra en ziyade varidat getiren bir menbadır. Hüsnü idare edilirse bu mahsül senede vasatı sekiz, azami on iki milyon liraya kadar varidat temin eder.

Fakat bu sene fındık mahsülü ancak (4-5) milyon lirayı bulabilecektir. Çünkü bu sene mahsül kâfi derecede himaye görmemiştir. İki senedenberi mahsül olmaması yüzünden hak fakir düşmüştü. Bu sene elindeki malı yok Pahasına satmaya mecbur oldu.

Kabuklu fındık piyasası 34 kuruştan başladı. Mahsulün nusu hemen hemen 24 kuruşla 30 kuruş arasında satıldı. Köylünün elinde mahsul kalmayınca, mübayaayı idare eden üç ecnebi şirketle, zengin mürebahacıların elinde bulunan mala sıra geldi.

[Devamı 3 üncü sayfamızdadır]

Tahammül Rekoru

— Bir adam, fenne göre, on günden fazla aç duramaz.
— Yanlış!.. Trabzon muallimleri ağustostan beri maşş alamadılar ve tahammül ediyorlar!

İZMİR VALİSİ EŞREF BEYİN DAVASI BİR "MATBUAT İŞİ,, ADDEDİLEBİLİR Mİ? [LÜTFEN "2,, NCI SAYFAMIZIN ORTA SÜTUNLARINA BAKINIZ..]

Halkın Sesi

Sulh Siyasetimiz Nasıl Telâkki Ediliyor?

Cihan siyasetinde sulhperverliği ve "Devletler arasında müsavat", prensipini kabul ve müdafaa ediyoruz. Bu prensipin memleketimizin halkı tarafından nasıl telâkki edildiğini öğrenmek için bir muharririmiz, dün, muhtelif kimselele görüşmüş ve şu cevapları almıştır:

Hasan B. (Nuruosmaniye'de 18 numarada)

—Sulhperverlik ve "Devletler arasında müsavat", prensipini takdir etmek mümkün değildir. Bu prensip ile devlet ve milletlerin şeref ve haysiyetlerine ve cihan sulhüne ne kadar iyi ve mümtaz bir mevki verdiğimiz göstermek itibarile başka milletlerce de tebrik ve takdire lâyık bir esastır.

★

Sabahattin B. (Şehzadebaşı, Vefa, Mollahusrev mahallesi, Cüceçeşme sokak 5)

— Sulh siyasetini bizim memleket için tercih ederim. Hükümetimizin devletler arasında müsavatı hukuk temini prensibi de gayet muvafıktır. Ancak bu sulh siyasetidir ki memleketimizin dahili inkişaf ve saadetini temin edebiliriz.

★

Mehmet Nuri B. (Şehreminde, Suterazisi sokağı 16)

— Biz uzun seneler harp içinde yaşamış bir milletiz. Memleketimizin imarı, halkımızın saadeti, sanayi ve ticaretimizin ilerlemesi için bugün İsmet Paşanın takip ettiği sulh siyasetine ihtiyaç vardır. "Devletler arasında müsavat", prensipimiz ise devlet ve milletlerin şeref ve haysiyetlerine hürmet itibarile çok beyenilecek bir prensiptir.

★

Ömer Bey (Çarşıkapıda, Cumhuriyet pansiyonunda 20)

— Sulh siyaseti her millet ve devlet için lâzım bir siyasettir.

★

İsrail Efendi (Kocamustafa paşada, Ramazan Efendi sokak 277)

— Milletimiz, milletlerin hukuklarına hürmetkârdır ve onların saadetlerini ister; bunun için hükümetimizin sulh ve

DAHİLİ HABERLER

Kadın Yüzünden Cinayet

Sabıkalı Ali Dün Hava Sokağında Bir Adamı Boynundan Bıçakladı

Kurtuluşta oturan Anesti ile, maruf sabıkalılardan Bursalı Ali son günlerde bir kadın yüzünden birbirlerine kin beslemeye başlamışlardır. Ali ile Anesti dün Beyoğlunda Hava sokağında karşılaşmışlar ve derhal şiddetli bir kavgaya başlamışlardır. Bir aralık kavgaya fena helde kızılmış ve Bursalı Ali bıçağını çekerek Anestinin üzerine yürümüş, boynuna saplamıştır.

Anesti bıçağı yeyince feryada başlamış, polisler gelmiş, kendisini Beyoğlu hastanesine kaldırmışlar, fakat Bursalı Ali derhal savuştığı için onu yakalayamamışlardır. Anestinin yarası ağırdır.

Bir Hamal Karısını Yaraladı

Boyacaköyünde oturan hamal Hüsnü, zevcesi Fatma Hanımı ağır surette yaralamıştır. Sebebi geçimsizliktir.

Makarna Fabrikası Yanıyordu

Galatada Fermenecilerde Reka biraderler makarna fabrikasından yangın çıkmış, sirayete meydan verilmeden söndürülmüştür.

Üç Mütarrız Yakalandı

Mehmet ve Hamdi isiminde iki erkekle Leylâ isiminde bir kadın Koskada oturan Zehra Hanımın evine taarruz etmişler, fakat üçü de yakalanmıştır.

devletler arasında müsavat umdesi takdirlere lâyıktır.

★ Mehmet Ef. (Mahmutpaşa, Mahkeme sokağı, 19)

— Hükümetimizin sulh siyasetini, benim gibi, herkes beyeniyor. Yalnız bu sulh siyasetimiz devam ederken, dahilde de, halkımızın vergilerini biraz indirmek lâzımdır.

İzmit Valisi Eşref Beyin Davası Bir Matbuat İşini Adedilebilir Mi?

İzmit valisi Eşref B. Yarın gazetesi başmuharriri Arif Oruç ve mes'ul müdürü Süleyman Tevfik Beyler aleyhine açtığı davada İstanbul barosunun ve İstanbul belediyesinin maruf bir simasını tevkil etmek istemiştir. Fakat bu zat aynı zamanda hukuki ve siyasi makaleleri tanınmış eski bir gazetecidir. Binaenaleyh bir meslektaş aleyhinde vekâlet almayı reddetmiştir.

Bu ret cevabı karşısında (Yarın) gazetesinde bu mesele etrafında yapılan neşriyatın ve bu neşriyattan doğan davanın mesleki değil, fakat şahsi bir mesele olduğu söylenmiştir.

Binnetice meslektaşımız vaziyet hakkında diğer gazetelerin mütalealarını almış ve karar vermiş ve muvafık, muhalif ve müstakil, hemen hemen bütün gazetelerle temas ederek:

"Bu neşriyattan doğan bir davanın matbuat davası addedilip edilemeyeceğini", sormuştur.

Matbuatın Telâkkileri Ne Halde?

Yunus Nadi bey Cumhuriyette yazdığı bir makalede diyor ki:

"Son Posta gazetesi Yarın'ın imtiyaz sahibi ile mes'ul müdürünün tevkiflerinden bahsederken matbuatın hadiseyi nasıl telâkki ettiğini de araştırmış ve Cumhuriyetin sadece vak'ayı hikâye ile iktifa ederek başka birşey yazmadığını kaydetmiştir. Filhakika biz bilerek böyle hareket etmiştik."

Nadi bey bu mukaddimeden sonra hadiseyi nasıl telâkki ettiğini anlatıyor.

"Biz matbuatın hürriyet ve haysiyetine çok merbutuz. Ancak bu hürriyetin kıymeti binnefis matbuatın insanlık kadrü haysiyetini çok iyi takdir etmesile kaim olduğuna da kaniiz. Bu iki esas arasındaki müvazene herçümercü edildiği zaman matbuatın hürriyetini müdafaa etmeye imkân kalmıyor. Kaldı ki, son hadisede yıkılan bir namus ve şeref mahkeme huzurunda verilecek hesabından ibaret bir mesele vardır. Fakat ne yazık ki bu namus ve şeref ile gazete adını taşıyan bir sayfada gelişigüzel oynanılmış ve cumhuriyet adliyesi de suçluların mevkufen muhakeme görmelelerine karar vermiştir. Bu suçlular bu alâka dolayısıyla gazetecilik âlemine mensup iki sima gibi görünecek.

Az çok fikir, az çok meslek, az çok haysiyet hissi istiyen gazetecilik san'atının bazı elerde düşürüldüğü derekelere bakınca bize göre bu gibi suçlardaki sefaleti velev ki uzaktan uzağa bile matbuata nisbet etmek cidden güç geliyor."

Yunus Nadi B. hadiseyi tahlil ettikten sonra İzmit valisi Eşref Beyin mazisini anlatıyor, diyor ki: Eşref B. hükümetin değerli valilerinden biridir. Mülkiye mektebini ikmal ederek çakal ve memuriyet hayatına atılalı belki yirmi beş seneden fazladır. Çalışa çalışa şimdiki payesine vâsil olmuştur.

★ Yunus Nadi B. nihayet (Yarın) gazetesinde bahsedilen vak'aya geçiyor ve diyor ki: "... Eger bunlar vaki ise mecnun olmak lâzım gelen valinin uğryacağı cezanın ağırlığı için kelime bulunamaz. Eger vaki değilse şerefleri paçavraya çeviren cür'etin cezası da okadar ağır olmak lâzımdır."

Kapana Tutulmuş Bir Sıçan!

Politika gazetesine gelince: Bu meslektaş hadiseyi bir karikatürle tasvir etmiş, bu karikatürde Arif Oruç Beyi kapana tutulmuş bir sıçan halinde göstermiştir.

Ali Kemal Meselesi
İnkılâp gazetesi ise: "Bu

Bir Kavgadan Sonra

Bir Kadın Rakibi Olan Diğer Bir Kadını Çakı İle Yaraladı

Galatada oturan madam Arşalos ile Adalet H. isminde iki kadın bir dost meselesinden kavgaya etmişler, Adalet H. çakı ile Arşalos'u kolundan yaralamıştır, polisler Adalet Hanımı yakalamıştır.

Rüsumatın 250 Bin Lirası

Tarife sahtekârlığından dolayı rüsumat idaresi muhtelif müesseselerden (250) bin lira alacak tahakkuk ettirmiştir.

Şişe Fabrikası

Evvelce yazdığımız gibi ecebî bir grup stanbulda bir şişe fabrikası tesisi için tetkikat yapmaktadır. Bu grup Müskirat inhisar idaresine de müracaat etmiştir. Müskirat inhisar idaresi senede 15 milyondan fazla şişe sarfetmektedir. Grupun şeraitini mü a t bulursa yeni fabrikadan hisse alacaktır.

Vaktile Paşabahçesinde çok mükemmel bir şişe fabrikası yapılmıştı. Saltanat devrinin kapitülasyonları bu fabrikayı yatakmamıştı. Bu fabrikanın yaptığı bazı vazo, surahi tatlı tabağı ve su bardaklarının mislini bugün Avrupa bile taklit edemediği için Müze idaresi bunları satın alarak Çinili köşkte teşhir etmiştir. Grup bu eserleri de tetkik edecektir.

dakikada Arif Uruç Beyin mukadderatı Ali Kemalın akibeti şeklinde tecelli etmemişse.. Bunu Türk milletinin uluvvücebabına hamletmek daha doğru bir hareket, şeklinde bir mütalea dermeyeran etmektedir.

"Yarın", Adliye Vekiline Müracaat Ediyor

Yarın gazetesi ise İnkılâpta çıkan bu cümleler dolayısıyla Adliye vekiline hitaben bir açık mektup neşretmiştir. Bu mektupta İnkılâp gazetesinin halkı Arif Oruç B. aleyhine teşvik ettiğini söylemekte, İnkılâp gazetesi aleyhine devletin emniyetini ihlâl davası açılmasını istemektedir.

Günün Tarihi

Defterdar

Hakkında Yapılacak Muamele

İstanbul defterdarlığının aldığı (20) bin lira ikramiye meselesi dolayısıyla Dahiliye vekâleti alâkadar kanun maddesinin tefsirini, Maliye vekâleti de bu kanunun tadilini istemişlerdir.

İtalyada Komünistler

İtalyada bir komünist sui kaat teşkilâtı bulunmuştur. Birçok kimseler tevkif edilmiştir.

Müthiş Bir Kaza

Diyanibekirde bir otomobil uçuşuma düşmüş ve dört yolcu parçalanmıştır.

Tevfik Rüştü Bey

Bu akşam arkadaşlarıyla birlikte Ankara'ya gidecektir.

Belediye Cezaları Azaldı

Bir istatistiğe nazaran belediye zabıtası polise geçtiği gündür itibaren esnaftan alınan cezalarından müteşekkil belediye varidatı azalmıştır.

Âli İktisat Meclisi

İçtimalarına bu ayın on beşine kadar devam edecektir.

Üzüm Ve İncir Satışı

Üzüm ve incir ihracatımız şimdiki kadar ancak (46) milyon kiloyu bulmuştur.

Bir Çocuk Parçalandı

Dün 2228 numaralı otomobil Kadri Efendinin dört yaşındaki çocuğu Bedriye çarparak biçarece parçalamıştır. Şoför tutulmuştur.

Defterdarlık Memurları

Arasında Tebeddülât Defterdarlık memurları arasında bazı değişiklikler yapılmaktadır.

Kambiyo Murakabesi

Devam Edecek

Dün Ankaradan şehrimize döndüğünü yazdığımız bankalar komisyonu reisi Nurullah Esat B. kambiyo murakabe heyetinin lâgvedileceği haberini tezkir etmiştir.

İcra Kanunu

Ankara, 6 (H. M.) — İcra ve iflâs kanununun yeni prensibi bugün Adliye vekilince tevdî ve hafta sonunda Meclise takdim edilecektir.

Elâziz Valiliği

Ankara, 6 (H. M.) — Elâziz Valiliğine İstanbul vali muavinini Fazl B. in tayini tasavvur edildiğine dair bir rivayet devran etmektedir.

Son Posta'nın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan B. Ve Sokaklar

1: Yolcu — Ayol Hasan Bey, bu koskoca aydınlık caddede fenerin ne lüzümü var? Baksana... Bin muhluk elektrik yanıyor.

2: Hasan B. — Bizim (SON POSTA) mın sokağında ateş böceğinin parıltısı kadar bile ışık yok. Fenersiz bu sokağa giremiyorum.

3: Hasan B. — İşte sokağa girdim ama fenerin camı kırık, ruzgâr da var, mum söndü. Şimdi Hasan day, gel de bir adım at bakalım!

4: Hasan B. — Birisi kolumdan tutup götürünciyeye kadar şurada otururum ve Valisine de, Bellediyesine de bir temiz dua ederim!!

Anketimiz

Gazi Hz. ni
Görseydiniz
Ne Söylediniz?

Baş tarafı 1 inci sayfada

2 — Haczin icrasından evvel ihbarnamenin bir kıymeti olmadığı gibi haciz icrasından, meselâ; on beş gün gibi bir müddetten sonra alacaklı satışa başlamak lâzım gelirken, yeniden ihbarname yazılması zayıftır.

Boşanma Davasından Evvel Sulh Mahkemesine Gitmek

3 — Boşanma davasından evvel sulh teşebbüsünün asliye mahkemesi tarafından yapılması daha kolayken müddeinin sulh mahkemesine gitmesi mecburiyeti lüzumsuzdur.

Çocuğu Olmıyanlar Kolay Boşanmalıdır

4 — Aralarında çocuk olmamak ve tarafeynin rızası şartıyla boşanma davasının mahkemece teşhili ile iltifa edilmesi daha ameli olur.

Maliyenin Hukuk Cephesi

Evelce yapılmış olan tahsili emval kanunu ile çok sonra yapılmış olan İcra ve İflâs kanunu arasındaki ahenksizlik izale edilmeli, tahsili emval kanunu yeniden tedvin edilerek icra kanunundaki gibi şikâyet ve itiraz mercileri olmak üzere 3 kişiden müteşekkül ve mahallin en büyük mal memurunun riyaseti altında birer komisyon teşkil edilmeli ve bu komisyonun kararlarına karşı vekâlete müracaat hakkı baki kalmalıdır. Buna mukabil komisyona vaki itirazat verginin tahsilini durdurmalı ve komisyon kararına karşı Maliye vekâletine müracaat verginin yalnız esasının tahsilini mucip olup bir veya iki katlı aksa-mile para cezalarının tetkik neticesine kadar tahsiline mani olmalıdır.

Bir Dereceli İntihap

Son belediye intihabatı bundan evvelki intihaplara nazaran mükemmel şerait dahilinde inkişaf etmiştir. Bir dereceli intihabın memleketin terakkisine muvafık olacağı görülmüştür. Kadınların intihaba iştiraki senelerdenberi vaki terakkilerinin hakikat olduğunun ispat etmiştir.

Tashihi Sin

M. Ferit B. (Hukukçu ve İktisatçı: Yenikapı, Hisardibi sokak 32)

1 — Hukuk muhakemeleri usulünün tahkikat faslı tadil edilmelidir.

2 — Tashihi sin ve isim tashihi ve buna dair olan muamelât idari makamlar tarafından rü'yet edilmelidir.

3 — Boşanma meselelerindeki fazla formaliteler kaldırılmalıdır. Meselâ: Tarafeynin rızasına vaki boşanma taleplerini mahkemeler kabul etmelidir.

Siyasî Meseleler

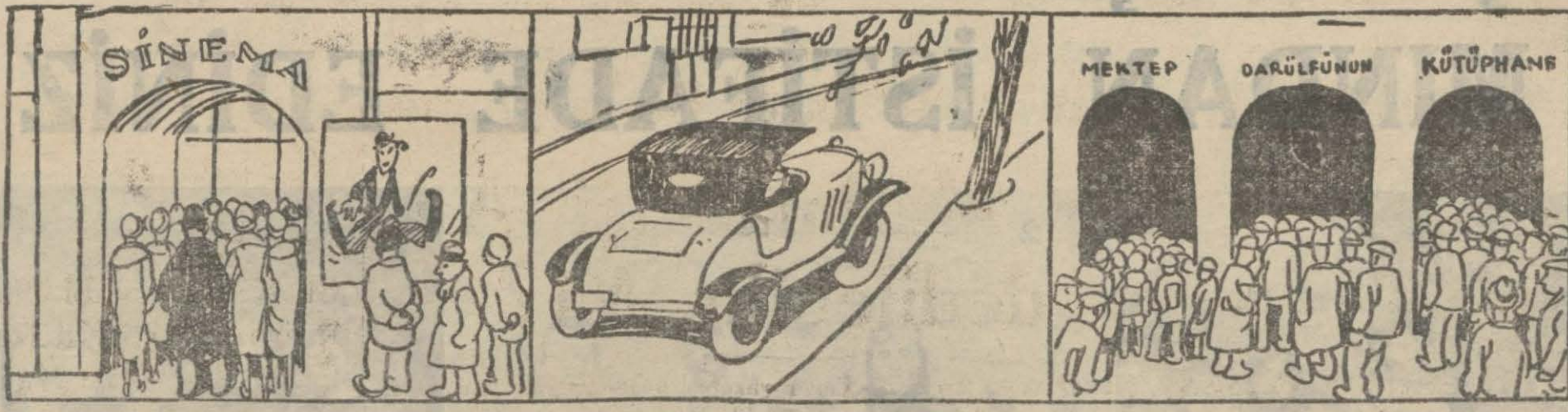
1 — Müteaddit fırkaların teşekkül ve faaliyetine lüzum vardır.

2 — Bir dereceli intihap usulü kabul edilmelidir.

3 — Bu devrede kadınlara

Son Posta'nın Resimli Makalesi

* Terakkinin Ölçüsü *

1 — Avrupada diyorlar ki: bir memlekette sinemaya gidenlerin adedi ne kadar çoksa o millet okadar terakki etmiş sayılır.

2 — Bazılarına göre, bir memlekette otomobile malik olanların adedi arttıkça o memleket ilerliyor demektir.

3 — Fakat, bizce hakiki terakki bununla da değil, mekteplere, darülfünunlara ve kütüphanelere gidenlerin çokluğu ile ölçülür.

BUGÜNÜN TELGRAF HABERLERİ

Yarın Davası

(İzmit) te Rü'yet Edilecek Mi?

Eskişehir, 5 (H.M.) — Yarın gazetesinin avukatı Etem Ruhu bey Arif Oruç ve Süleyman Tefik beyler hakkında ikame edilen davanın İzmitte değil, fakat İzmitte civar vilâyetlerden birinde rü'yeti hakkındaki noktai nazarı Temyiz mahkemesinde müdafaa için buraya gelmiştir. Temyizin kararı henüz belli değildir.

Pirinç Zeriyatı

Ankara, 6 (H.M.) — İtalyalı pirinç mütehasısı tarafından elde edilen netice muvaffakiyetli olduğu için tecrübeler devam edilecektir. Pirinç zeriyatında bilhassa Maraş mntakası çok güzel bir netice vermiştir.

meb'us olmak hakkı verilmelidir.

Kadınlar Meb'us Olabilmelidirler

Tahsin B. (Hukuk fakültesi mezunlarından, dava vekili Uşaklı)

Söyleneceklerim şunlardır: 1 — Müteaddit fırka; 2 — Kadınların meb'us olabilmeleri; 3 — Bir dereceli intihap usulü.

Sosyal Demokrat Fırkası

Şehap B. (Aksaray, Gurbahüseyin mahallesi, Köprülü sokak 6)

— Önce şunur söyledim: Birkaç fırka, bilhassa, bir sosyal demokrat fırkası; bir dereceli intihap.

Kardeşim Veremden Öldü

İbrahim B. (Konyalı, Nalbant zade)

— Kardeşim veremden vefat etti; memlekette verem fazla laşmaktadır. Verem ise yağ ve sekerle tedavi edilir. Şekerden hiçbir vergi alınmaması ve çocukların bol ve ucuz seker yemesine imkân bırakılması lâzımdır. Şeker işi: Herşeyden evvel bir sıhhat ve memleket işidir.

Kadın Ve Erkek Müsavatı

A. Türkân H. (Topane, Boğazkesen, Fatma H. apartmanı No. 5)

— Kadın ve erkekler siyasî hayatta müsavi hukuka malik olmak ve meselâ: Kadınlar da meb'us intihap edilebilmelidirler.

Paris'te Siyasî Buhran Devam Ediyor

Fransız Kabinesi Henüz Teşekkül Edemedi

Paris, 5 (A. A.) — M. Dumerg istişarelerine başlamış, Âyan ve Meb'usan reislerini kabul etmiştir.

Paris, 5 (A.A.) — M. Dumerg istişarelerine devam ederek parlamento ricalinden bazıları ve bilhassa parlamento grubuların reislerini kabul etmiştir. M. Dumerg M. Puankare ile de konuşmuştur. M. Puankare Elize sarayından çıkarken gazetecilere beyanatta bulunmaktan imtina etmiştir.

Fransanın bu son kabine buhranı Tardiyö kabinesinin hrici siyasetini tasvip etmiş olan meb'usan meclisi ile âyan meclisi arasındaki ihtilâftan dolayı çıkmıştır.

Posta İşleri

Ankara, 6 (H. M.) — Ankara ile İstanbul ve Berlin arasında telsiz telgraf muhaberatının tevsi için müzakere devam edilmektedir.

Geçenlerde Ankara posta idaresine Ankara otomatik telefonunun üçüncü binini teslim eden şirket, hükümet merkezimizin telefon imtiyazını istemiştir. Fakat posta idaresi bu telefonları mükemmel surette işletmekte olduğu için bu şirkete devrine lüzum görmemiştir.

Sınai Vaziyetimiz

Memleketimizin sınai vaziyeti hakkında tanzim edilen bir rapora nazaran 929 senesinde 27 şirket 2,102,973 lira kâr, 15 şirket te 236,441 lira zarar etmişlerdir.

Temyiz Azalığı

Ankara, 6 (H. M.) — Adliye Vekâleti tarafından Temyiz azalığına namzet gösterilen Zat işleri müdür muavini Şevket B. Temyiz heyeti umumiyesi tarafından intihap edilmiştir.

Vapurda Bir Doğum

Karadenizden İstanbula gelmekte olan Cumhuriyet vapuru Karadeniz boğazında iken vapur içindeki yolculardan Rizeli çoban Davudun ailesi Fındık Hanım bir çocuk doğurmuştur. Gemi süvarisi Nezih kaptan rüfekasıle beraber birçok yardımlarda bulunduktan sonra çocuğun ismi "Cümhuri Bahri," konulmuştur.

İster İnan, İster İnanma!

İktisat vekâletinin 2 kânunuevvel tarihli "Hakimiyeti Milliye," gazetesinde bir ilânını okuduk.

İktisat vekâleti asri bir takım kümesler, tavuk yemlikleri, civcivler için suluklar, hamur yemliği vesaire yaptırmak istiyor. Fakat bunların Almanya'da muayyen bir fabrikada yapılan sistemden olmasını ve Almanyadan getirtilmesini şart koşuyor.

Bu yemlikler, suluklar ve kümesler aynı sistem dahilinde burada yapılmaz mı? Bu işten alnyanların verdikleri teminata göre yaptırılabilir. O modeller dahilinde burada bunları yaptırmak mümkünken bunların Avrupadan getirtilmesi, bahusus İktisat vekâleti tarafından istenmesi, doğrusu pek inanılacak bir şeye benzemiyor ama, ey kari sen:

ister inan, ister inanma!

Fethi B.

Meb'uslukta İstifa Mı Edecek?

Bir arkadaşın anlattığına göre son istizahının neticesiz kalması Fethi Beyi çok müteessir etmiştir. Fethi Bey meb'uslukta da istifa etmeyi düşünmektedir. Bu takdirde Vashington sefirliğine tayin edilmesi ihtimali vardır.

Zarar Var

Müskirat İnhisarı Kaldırılmalı

Aydın, [Hususi] — Aydın ve İzmir ticaret odaları müştereken bir rapor hazırlayarak müskirat inhisarının kaldırılması ve ispiroculuğun serbes bırakılması hakkında hükümette müracaata karar vermişlerdir. Bugün okkası 3-4 kuruşa bile satılmayan yüz binlerce kilo hurda incirin geçen sene olduğu gibi bu sene de denize dökülmek tehlikesi bulunduğu bu raporda zikredilmiştir.

Hindistan Kıyımı

Lahor, 5 (A.A.) — Fesat tertibatı ve katil teşebbüslerle zan altında bulunan ve ekserisi genç Pencap'lılardan ibaret bulunan 25 mevkufun muhakemesine bugün başlanmıştır.

Saygon - Paris Seferi

Halep, 5 (A.A.) — Goulette ile Lalouette idare ettikleri tayyare Hindicini umum valisi M. Pasquier'i hâmil olduğu halde Saygondan Halebe gelmiş ve yere inmştir.

Müstahdemin Bürosu

Belediye İktisat müdürlüğüne merbut olarak yeni açılan müstahdemin şubesi talimatnamesini henüz bitirmemiştir. Bundan sekiz on sene evvel Şehremaneti tarafından böyle bir şube tesisi düşünülmüş ve çok etraflı bir talimatname hazırlanmıştı. İktisat müdürlüğü bu talimatnameyi buldurduğu için yeni talimatname hazırlanırken bundan hayli istifade edilecektir.

Sokakta Baş Parçalandı

Bu sabah Beyazıt meydanından geçen elli yaşlarında bir ihtiyar adam birdenbire yere düşmüş ve başı parçalanarak vefat etmiştir. Hüviyeti anlaşılamamıştır.

Sözün Kıyası

Siyasî
Birkaç
Bilmece

— Çın çınlı hamam,
Kubbesi tamam,
Bir gelin aldım,
Babası imam!

— Bildim: Falih Rifki B.

— Çat burada, çat kap.

— Bildim: Zeynel Besim B.

— Ben giderim, o gider,
Önümde tın tın eder.

— Bildim: Hamdullah Suphi B.

— Yer altında babam başı

— Bildim: Ağaoglu Ahmet B.

— Kat kattır amma, katmer

— Bildim: Yunus Nadi Bey!

— Çat çatan ağacı,
Pat patan ağacı,
Kırmızı lâden,
Kıllıktan ağacı!

— Bildim: Fethi Bey!

— Çarşıdan aldım bir tane,
İçini açtım, bin tane.

— Bildim: SON POSTA!

Fatihte Musakkafat Yazılıyor

Fatih kazası dahilinde yapılacak musakkafat tabiri için bir haftadanberi üç komisyon ihzari mahiyette çalışmaktadır. Komisyonlar istihzaratını bir haftaya kadar bitirecek ve vilâyet tarafından tahririn başlayacağı gazetelerle ilân edildikten sonra üç koldan işe başlanacaktır. Yazılacak sahanın adamakıllı tesbiti için defterdarlık, kadastro idaresinin hazırladığı haritalardan istifade etmiştir.

Bugünün Meselelerinden

Ziraat Bankasının İhmal Yüzünden Giresunda Müstahsillerin Zararı

[Baş tarafı 1 inci sayfada]

O vakit derhal fındık mahsulü 42-44 kuruşa fırladı. Bu gidişle yakında elli kuruşa çıkması da muhtemeldir.

Ziraat bankasının buraya, mal üzerine avans para vermek için salâhiyet verseydi bu felâket baş göstermiyecekti. Banka kredi için yalnız 250 bin lira tahsis etmişti. Fakat köylünün paraya ihtiyacı olduğu zamanlar bu paradan istifade edilemedi. Bugüne kadar buparadan bir lira bile ikraz edilememiştir.

Ziraat bankasının bu ihmal ve lâkaydisi yüzünden fındık müstahsillerinin bu sene uğradıkları ziyan birkaç milyon lirayı mütecevizdir.

Burada teşkil edilen 30 zirai kredi kooperatiflerinin feci halinden bahsetmek istemiyorum.

Dün Yeni İntihabat Yapıldı

Seçilen Heyetler Yarından İtibaren Faaliyete Başlamış Olacaklar

İstanbul kulüpleri murahşaları dün Beyoğlu Halk fırkasında İstanbul mıntaka kongresi halinde iğtım ederek İstanbul heyeti merkezîyesini ve teknik heyetlerini intihap ettiler.

İst. Mıntaka Merkez heyeti:

Reis: Fethi Tahsin Bey (Hilâl), İkinci Reis: Saim Turgut Bey (Vefa), Azalar: Hayri Celâl (Fenerbahçe), Kemal (Eyüp) Muhtar (Süleymaniye) Beyler.

Bu heyet ekseriyeti mutlaka ile intihap edildi.

Futbol heyeti:

Reis: Basri B. (Beşiktaş) Azalar: Sait (Fenerbahçe), Nüzhet (Galatasaray), Orhan (Süleymaniye), Salâhattin (Anadolu) Beyler.

Atletizm:

Reis: Suduri B. (Galatasaray). Azalar: Ali Rıza (Beşiktaş), Kemal (Fener), Muhtar Bedi (Anadolu), Adnan (Vefa) Beyler.

Güreş heyeti:

Reis: Seyfi B. (Fenerbahçe), azalar Faruk (Kumkapı) Cemal (Halıç) Beyler.

Boks heyeti:

Reis: Nuri B., (Beşiktaş) azalar Süheyl (Galatasaray) Rıza (Kumkapı) Beyler.

Denizcilik heyeti:

Reis: Ekrem Rüştü B., (Galatasaray), azalar Ekrem (Beykoz) Cevat (Beylerbeyi) Şeref (Anadolu) Hilmet (Fenerbahçe) Beyler.

Tenis heyeti:

Reis: Suat B. (Fenerbahçe) azalar Mehmet Reşat (Fenerbahçe) Ferit (Beşiktaş) Beyler.

Dünkü Maçlar

Fenerbahçe: 5 — Pera: 0
Beşiktaş: 2 — Rum İtalyan Muhteliti: 1

Dün Stadyumda Fenerbahçe ile Pera Rum kulübü çarpıştı. Fener iyi bir oyundan sonra Perayı 5 golle mağlûp etti. Fenerin hücum hattı dün iyi işledi. Nefesleri ve süratleri güzeldi. Peralılar birkaç münferit akın yaptılar, fakat hiçbirini sayı ile neticelemediler.

Beşiktaş-Kurtuluş maçında, Beşiktaşlılar bu hafta iyi oynadılar. Geçen hafta aynı takım karşısında 4-1 netice alan Beşiktaşlılar bu cuma aksadılar ve neticede 2-1 galip gelebildiler.

Dikkat Ediniz

Pazar günü kulüp murahşaları mıntaka heyetinde buluşacaklar, fikstür kur'aları çekiyecektir. Alâkadaranın pazar günü mıntaka merkezinde akşam altıda ispatı vücut etmeleri rica olunuyor.

Muhafız Gücünün Bir Muvaffakiyeti

Dün Ankarada yapılan mıntaka futbol maçlarında Muhafız Gücü bire karşı iki ile Gençlerbirliğini mağlûp etmiştir.

ÇOK ÇOCUKLU YARDI-MINDAN İSTİFADE EDİNİZ

ren bir kısım aile gruplarının resmini de bugün nesrediyoruz :

Hükümet çok çocuklu ailelere yardım yapmayı kabul etti. Çok çocuklu addedilmek için altı ve daha ziyade çocuk sahibi olmak lazımdır. Bunun için Hıfzıssıhha meclislerine müracaat etmek lazımdır. Eğer işiniz bununla uğraşmaya müsait değilse bize resim ve isminizi gönderiniz, biz meşgul oluruz. Resimlerin iyi yapılmış olması lazımdır.

Kanunî haklarından istifade etmek için bize resim gönder-

1 — Meşrutiyet mahallesi, Hastane sokağı No. 21 Halit Ef. ile refikası Fatma Hanım ve çocukları: İsmet, Ahmet, Fethi, Ayşe, Bedia, İbrahim Hanım ve Efendiler.

2 — İzmirde, Kaidriye mahallesinde No. 16 da Romanya muhacirlerinden İslâm oğlu Halim Ef. ve refikası Selimye Hanım. Çocukları: Necmiye, Nazmiye, Nail, Nazif, Saim, Seniye Hanım ve Efendiler.

3 — Edirne'de, Yoğurtçular hamamı karşısında, No. 22 de

kaşarcı ustası Menahem oğlu Yahyel ve refikası Madam Ester Yahyel.

Çocukları: Roza, Oro, Menahem, Aron, Efrayim, Hanım ve Efendiler.

4 — Eyipte, Tenekeci mahallesi, Ortakçılar caddesi, numara 95 te arabacı Tahir ağa ve refikası Havva H.

Çocukları: Zeliha, Muzaffer, Fethi, Ahmet, Leman, Neriman Hanım ve Ef. ler.

5 — Kocamustafapaşa, Ali fakih mahallesi, Kuşdili sokak numara 24 te İfakat H.

Çocukları: Arif Feyzi, Halil Remzi, Ali Rıza, Şöhret, İs-

mail Hakkı, Mehmet Reşat, Nacive, Mithat Ef. ve H. lar.

6 — Akbiyık Mahallesinde, İniğüvey sokağında (10) numarada Abdullah ve refikası Ayşe Hanım:

Çocukları: Reşat, Vahide, Süleyman, Hüsamettin, İbrahim, Fahire, Kenan, H. ve Ef. ler.

7 — Galata, eski Voyvada caddesi, (1) numaralı dükkânda Avram İlya Ef. Madam Fani.

Çocukları: Albert, Salamon, Nesim, Muiz, Kemal, Jak Ef. ler.

İstanbul Gazeteleri Ne Söylüyorlar:

Cumhuriyet: Yunus Nadi B. bugünkü başmakalesine "Memleketimiz hakkında kıymetli bir konferans," başlığını koymuş, Almanyanın Türkiye sefiri Her Nadolninin Almanya'da radyo ile Türkiye hakkında verdiği bir konferansın müphem olmaktadır. Yunus Nadi B. bu konferansı tahlil ederken diyor ki: "Bu vesile ile bir daha tekrar etmek isteriz ki ne olursa olsun biz umumî harbe Almanyanın mütefiki olarak girmiş olmaktan asla nedamet göstermiş değiliz."

Bir Alacak Ve Verecek Meselesi.

(Milliyet) te Ahmet Şükrü B. borçlar meselesini tetkik ederek diyor ki: "Fransa muharebe esnasın-

da İngiltereden mühim bir para istikraz etti. Muharebe bitince İngiltere bu parayı İngiliz lirası üzerinden ikraz ettiğini söyleyerek ya faizleri İngiliz lirası üzerinden iste, Fransızlar razı olmadılar. İngiltere ihtilâfın hakeme havalesini teklif etti, Fransızlar buna da muvafak göstermediler."

Ahmet Şükrü Bey bu mukaddime ile Fransızların vaktile borçlarımızı hatta frank ile tesviye etmek için yaptığımız teklifi reddettiklerini, mutlaka altın para istediklerini hatırlatmakta, alacaklıları ve borçluları hakkında iki türlü ölçü kullandıklarını söylemektedir.

Ahmet Şükrü B. bu münasebetle bazı İngiliz mecmualarının Türk noktai nazarını müdafaa ettiklerini de haber vermektedir.

Seyahat İntibaları

(Vakit) te Mehmet Asım B. Cenevreye yaptığı seyahatin intibalarını anlatmaktadır. Makalesinin hulâsası şudur:

"Türkiyeye hariçten bakan bir Türk iftihar duyar.

Türkiye, aralarında az çok siyasî ve iktisadî ihtilâflar bulunan muhtelif memleketlerin aynı zamanda samimi dostluğunu kazanmak gibi bir mazhariyet elde etmiş bulunmaktadır."

Asım Beyin hatırlatmak istediği şudur: Meselâ Yunanistan ile Bulgaristan arasında az çok muallâkta bazı meseleler vardır. Fakat Türkiye buiki devletin de dostudur.

Halkçıları Ne Kurtarabilir?

"Hür Adam," ın müdafaa ettiği noktai nazar şudur:

"Halk fırkası hükümet idaresinde bütün kabiliyet ve hünlerini sarfetmiştir. Yeni bir marifet göstermesi muhaldir."

"Hür Adam," ın vardığı netice şudur:

"Halk fırkası mütecanis bir

kül değildir. İçinden kaynamaktadır. Hariçte muhalefet aramasına lüzum yoktur. Muhalefet kendi içinde mevcuttur.

Halk fırkası mensuplarını bağlayan çimento eskimiştir. Halk fırkasını hiç birşey kurtaramaz. Bu fırka istihaleler arifesindedir."

Fethi Bey Beyhude Uğraşıyor

"Hür Gazete," Fethi beyin mecliste yaptığı son istizah ile meşguldür. Diyor ki:

"Fethi bey evvelce hariçte taazzuv etmekte olan fırkasına istinat ederek kuvvetli tenkitlerde bulunabilirdi. Fakat bu mühim kuvveti kendisi tarumar etti. Şimdi uğraşması beyhudedir."

Hainler Parçalanmaktan Kurtuldular..

(İnkılâp) Yarın başmuharri Arif Oruç ve mes'ul müdürü Süleyman Tefvik Beylerin (İzmit) e sevkleri hadisesinden bahsediyor. Söylediği şudur:

"Bu vatana ihanet eden herhangi bir hain bazen ve

İKİ HAYDUT

Cürüm Rekorumu Kıran Şerirler Tutuldular

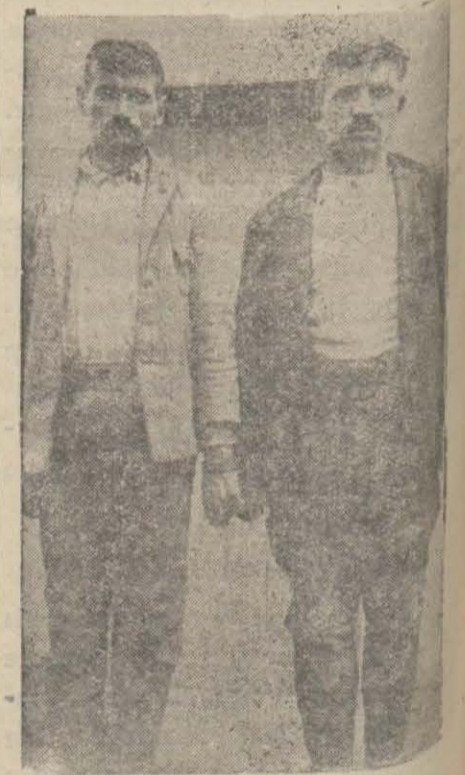
Akhisar, 3 (H. M.) — İki seneden beri Akhisar ile Kırkağaç arasında mel'net yapan iki haydut vardı. Bunlar hermen daima geçit yolları tutarlar, önlerine çıkan köylü veya kamyonu müşterilerini, ceplerini boşaltarak salıverirdi. Eğer rivayette mübalâğa yoksa şimdiye kadar soydukları adamların adedi 400 ü geçiyordu.

Bu iki haydutun hareketlerinde feci noktalar olduğu gibi gülünçler de vardı. Meselâ geçenlerde bir kafileyi durdurmuşlar, hayvanlarını ellerinden almışlar, köylüleri serbes bıraktıktan sonra bu hayvanları yekdiğerine bağlayarak bir katar halinde salıvermişlerdi.

Kaymakamlık bu haydutları tutmaya jandarma Süleyman çavuş ile arkadaşlarını memur etmişti.

Süleyman çavuş ile arkadaşları dün gece haydutların bir köyde olduklarını işitmişler, giderek bir evde kıyafet değiştirip kaçmak üzere olduklarını görmüşler ve berifleri tuzağa düşürüp kan dökülmesine meydan vermeden tutmuşlardır.

Haydutlardan birinin adı Eşref diğeriinki de İlyastr. K.

Eşref ve İlyas

"Halk Dostu," Bugün Çıkmadı

"Halk Dostu," refikimiz bugün yedi sayfasını hazırlayarak matbaaya göndermiş olmasına rağmen sekizinci sayfanın tertibi esnasında bir arıza çıktığı için intişar edemedi.

Refikimiz yarın çıkacaktır.

tesadüfen sokaklarda parça parça edilmekten kurtulabilirdi. Fakat bir gün tarihin hükümü mevut ve mukadder olan hükümdür."

Arif Oruç Ve Süleyman Tefvik Beyler

(Yarın) da başmakale yolar. Yarın, sadece büyük harflerle bir manşet yapmıştır. Bu manşette Arif Oruç ve Süleyman Tefvik Beyleri, yolları kaybettirilmiş iki hürriyet sey yaresine benzetmektedir.

FERAH sinemada

BU AKŞAM

BU AKŞAM

BU AKŞAM

AZİZ BEY

Bütün Dünyada Hayret Ve Takdirle Karşılanan Meşhur

Türk Fakiri Hayretengiz Hünelerini Gösterecektir.

Kari Gözile
Gördüklerimiz

Şimendifer Sandığı

Bir Hissedar Daha
Sual Soruyor

Demiryolları Tasarruf sandığı müdürlüğünün, sandığın murakabe altında hüsnü idare edilmediği ve haklı taleplerin tahminamesinden sonra hakikate ve işlerin lara cereyanına vâkıf bir arkadaşın birkaç maddeden ibaret yazısı intişar etti. İdare heyeti lütfen bunlara da cevap versinler:

1 — Bu zevatın (15) günde bir defa zamam bir buçuk saate munhasır kalan bir içtimaları vardır. Bu içtimalarda sandık lehine gımdiyeye kadar ne gibi kararlar ittihaz olunmuştur? Adedi bilere varan hissedarlardan kimin lehine ve ne gibi bir karar verilmiştir? Bir saat içinde gördükleri hangi iş için (10) lira hakkı huzur alıyorlar? Buna kimin muvafakatıyla kim karar vermiştir? Gene kendileri değil mi? Ne gariptir ki mirasımız, hem de muvafakatımız olmayarak sağlığımızda yeniliyor. Kimin parasını ve ne hakla serpiyor ve yiyorsunuz, demek hakkımız değil mi?

2 — Sandık, hissedarlarına, daha doğru bir tabirle paranın sahiplerine en büyük bir gayretle geçen sene (%4) temettü verildi. Bu sene de işitiyoruz ki (%13) imiş. Sandık, idare heyeti azalana temettüden gayri geçen sene (300) den bağlayarak yüzlerce lira ikramiye verildi. Bu sene de ikişer bin lira verildiği işitildi. Aldıkları hakkı huzur gördükleri mi?? İş mükabil ise bu bol bol ikramiyeler ne mukabilidir? Para tabii (%4) ile avutulurken bu zevata düşünlüsün (%) kaç istifade bahş ve tefrik olunuyor?

Bir Şimendiferci

Bir Sinemadan İstenerler

Pangaltıda bir sinema vardır ki haftanın yalnız cumartesi ve salı günlerinde bazı tiyatro kumpanyaları ziyaret ederek o civarın sakinlerine hoşça vakit geçirmelerini temin ederler. Fakat yalnız bir cihetten çok canları sıkılmakta ve müskülât karşısında kalmaktadırlar. Burası küçük olduğundan pek çabuk denecek kadar dolmakta ve bir çok kimseler ayakta kalmaktadırlar. Bu cihetten, hiç olmazsa iskemle vermek suretile teminini rica ederim. İyi kalpli zade
Adil

Cevaplarımız

Rahmi, İbrahim, Refik, Kemal Efendiler: Mektubunuzu okuduk. Muhtevvatı, iddianız hakkı olabilmeye rağmen tepeler. Bu itibarla derci mümkün olmaktadır efendim.

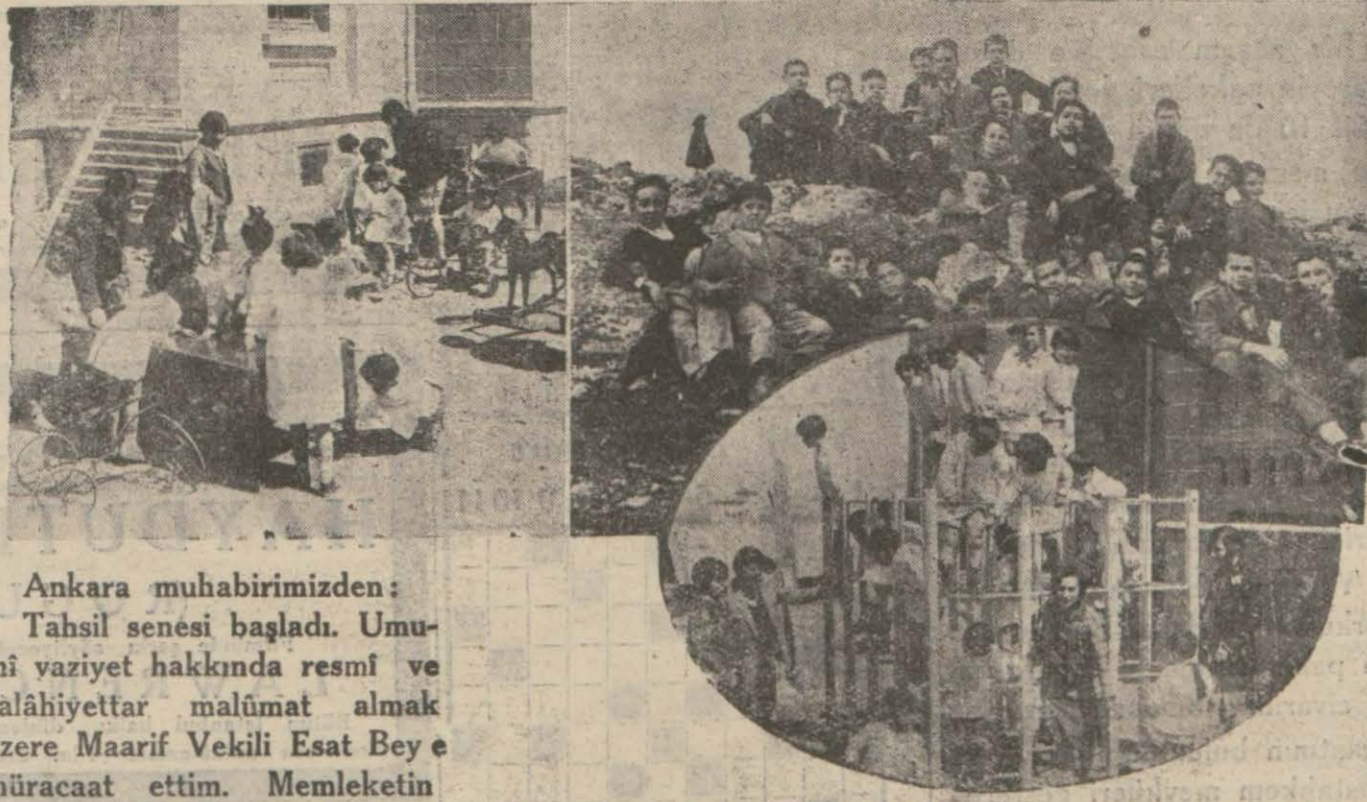
TAKVİM

Gün 317-Kânunuevvel-930 Kasım 29

Arabî	Rumî
16-Reep - 1349	24-Teşrinisani - 1345
Vakit-Ezanî-Vasatı	Vakit-Ezanî-Vasatı
Öğle 2. 31 7. 12	Akşam 12. — 16.41
Öğle 7. 24 12.5	Yatsı 1.38 18.19
Öğle 9. 47 14.28	İmsak 12.44 5.24

Maarif Vaziyeti Ne Merkezdedir?

Vekil Esat B. , Memleketin Maarif Vaziyetini, Talebe Miktarını, Yapılan İşleri Anlatıyor

Ankara muhabirimizden: Tahsil senesi başladı. Umumi vaziyet hakkında resmi ve salâhiyetar malûmat almak üzere Maarif Vekili Esat Bey e müracaat ettim. Memleketin umumi maarif vaziyeti hakkında malûmat istedim. Esat B. in bana söylediklerini kaydediyorum:

İlk Tahsil

Bu sene ilk mekteplerimize devam eden talebenin adedi (550,000) i geçmiştir. Bu sene yeniden şehirlerde 30, köylerde (80) ilk mektep binası yapılmış, (250) yeni dershane açılmıştır.

—Bu sene ilk mektep muallimleri arasına yeniden 897 muallim mektebi mezunu, 100 orta mektep mezunu girmiştir. Bugün ilk mekteplerimizde mevcut 13,700 muallimin hemen yarısı muallim mektebi mezunudur. Diğerlerinin de mühim bir kısmı meslek kurslarından mezun olmuşlardır. Bu sene İstanbul ve Konyada açılan kurslardan 153 muallim mezun olmuştur. Vekâlet mektep açmaya hususî bir ehemmiyet vermektedir.

Millet Mektepleri

Geçen sene olduğu gibi bu sene de teşrinisanide bütün Millet mektepleri faaliyete geçmiştir. Vilâyetler Millet mektepleri müdâvimlerinin adedini 15 kânunuevelde vekâlete gönderecekleri raporlarda bildireceklerdir. Binaenaleyh şimdiden talebe miktarı hakkında birşey söylenemez.

Okuma Odaları

Okuma odalarının adedi 1624 ü bulmuştur. Mahalli heyetlerce bu odalara halk için gazete, mecmua ve diğer neşriyat alınmaktadır. Bu sene Vekâletçe de Okuma odalarına 11,500 liralık 60,000 kitap alınmıştır.

Seyyar Muallimler

Mektebi ve muallimi olmu-

yan köylere seyyar muallimler gönderilmektedir.

Seyyar Kütüpane

Muallimlerimizin mütalea ihtiyacını tatmin için Vekâletçe seyyar muallim kütüphanesi vücuda getirilmiştir.

Muallim Mektepleri

Muallim mektepleri talimatnamesi yeni ihtiyaçları tatmin edecek bir şekilde tadil edilmiştir.

Yeni yapılan iki muallim mektebinin inşaatı bitmek üzeredir. Erzurumda da büyük bir muallim mektebi inşasına başlanıyor. Edirne kız muallim mektebine de bir bina aldık. Bu sene muallim mekteplerine yeniden 600 leylî ve 200 nehari talebe alınmıştır.

Orta Mektep Ve Liseler

Geçen sene liselerden 622, Galatasaray ticaret kısmından 21 kişi çıktı. Bu sene liselerimizin ikinci devre sınıflarına 1997 talebe alındı.

Geçen sene liselerin birinci devresi ile orta mekteplerden 3569 talebe mezun olmuş, bu sene birinci sınıfların mevcudu 11. 572 yi bulmuştur.

Bu sene İstanbulda yeniden bir lise açılmış, Afyonkarahisar ve Eskişehir orta mektepleri liseye çevrilmiş, Buca, Ankara, Akşehir, Merzifon ve Çemberlitahta birer orta mektep açılmıştır.

Çanakkale ve Elâziz orta mektepleri leyliye çevrilmiş, Diyarıbekir Erkek muallim mektebi leyli kız orta mektebi haline konulmuştur.

Ankara'da yeni bir kız orta mektebi binası yapılmış, Konya lisesine bir pavyon ilâve olun-

muştur ve Van'da da bir orta mektep binasına başlanılmak üzeredir.

Bu sene orta mektep ve lise Türkçe ve edebiyat muallimleri için Ankarada bir kongre açılmış ve bu kongrede Türkçenin tedrisi usulleri hakkında meslektaşlar arasında fikir teati edilmiştir. Bu yaz da meslektaşlardan diğer bir zümrenin toplanmasını arzu ediyoruz.

Yüksek Mektepler

Gazi orta muallim mektebi yeni binasında inkişafına devam etmektedir. Bu mektebe kıymetli muallimler temin edilmiştir. Buraya cebabi mütehasıslar da getireceğiz.

Güzel San'atlar akademisinde mimarlık ve inşaat şubelerini kuvvetlendiriyoruz.

Meslek Mektepleri

Ankarada İsmet paşa Kız Enstitüsü ile orta ticaret mektebine asrı birer bina inşa edilmiştir. Bu iki müessesede mükemmel ders levazımı ile teçhiz edilmiştir. San'at mekteplerimizin ıslahı için Almanya'dan bir mütehasıs getiriyoruz. San'at mekteplerimiz için ayrıca Avusturyadan 12 atelye muallimi getirdik.

Bütün san'at mekteplerimizde talebe için asrı duş tertibatı vücuda getiriyoruz.

Seylâptan tamamen harap olan İzmir San'at mektebini yeniden inşa ve teçhiz edeceğiz.

Bütün meslek mekteplerimizin programlarını tadil ediyoruz.

Maarif Eminleri İçtimalı

Bu sene toplanan Maarif Eminleri içtimalında kararlaşan meseleler talim ve terbiye heyetince tetkik edilmekte ve kararlar alınmaktadır.

Kadın Ve Kalp İşleri

Güzel Kadın Ve Güzel Olmayan lar Erkeği Cezbetmenin Sırrı Nedir?

Erkeklerin Hoşlandığı Kadın

Güzellik zevk meselesidir. Nekadar güzel kadın vardır ki hoş gitmezler, cansız ve ruhsuzdurlar. Eğer bir kadının hoş gitmesi, güzelliğe ölçülseydi, güzel olmayan kadınların hiçbir erkek bulamamaları lâzımdı.

Zaten güzellik telâkkisi de gündün güne değişiyor. Bugünkü güzel kadın eskilerin aradıkları badem gözlü, kiraz dudaklı, keman kaşlı, elma yanaklı, kat kat gerdanlı kadınlar değildir. Bunlar bugün artık iğrenç mahlûklar meyana girmiştir. Bugün kat kat gerdanlı kadını sevecek ve beyenecek erkeğe az rastgelinir.

Bugün güzellik birşeyle ölçülüyor: Cinsi cazibe. Cinsi cazibesi olmayan kadın ruhsuz ve manasız kadındır.

Fakat cinsi cazibe nedir? Bunu henüz tam manasile izah eden kimse yoktur. Yalnız güzel kadın da, çirkin kadın da cinsi cazibeye malik olabilir. Onun içindir ki zahirde güzel görünmeyen nekadar kadınlar vardır ki erkeği cezbetmekte güzellerden daha ziyade muvaffak olurlar.

Maamafih bugünkü nesil için yalnız cinsi cazibe de کافی değildir. Bugünkü gencin aradığı şeylerden biri de kadının enteresan olmasındır.

Enteresan kadın erkeği alâkadar etmesini bilen, onu meşgul eden kadındır. Bu kadınlar konuşmasını bilir. Erkeği idare etmek san'atına vâkıftır. Erkekler bu kabil kadınlarla bulunmaktan zevk alırlar.

Bir genç kız için en ziyade itina edeceği şey enteresan olma çalışmak, silik kalmaktır. Bu da okumakla, şen, şuh olmak, etrafına neşe yaymakla mümkündür.

Hanımteyze

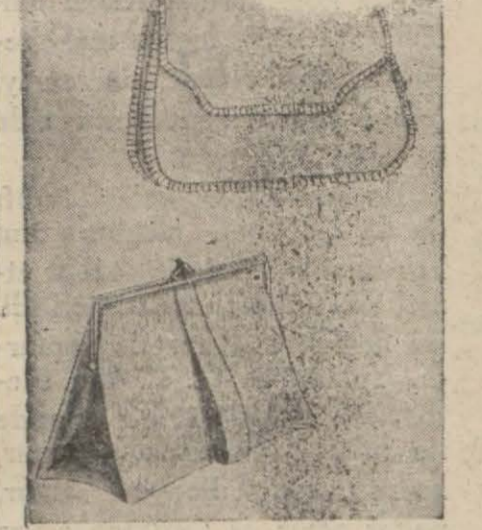
Ortaköyde Anjel Hanıma: İlâmnızın neşri gazeteminiz mesleğine muvafık değildir.

Beş ahbab çavuşlara:

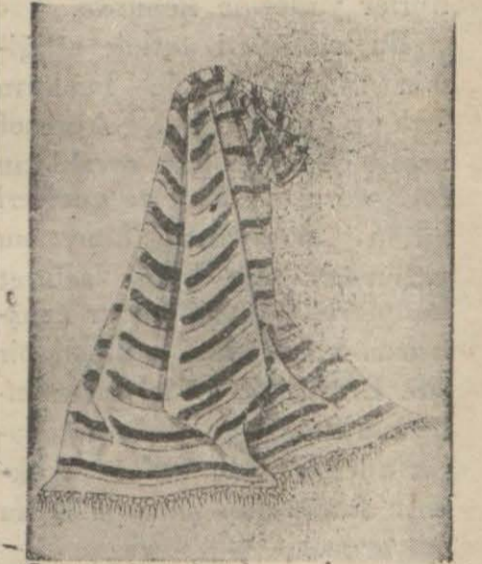
Neşriyat

Bütçenin müsaadesi nisbetinde Vekâletçe neşriyata de-

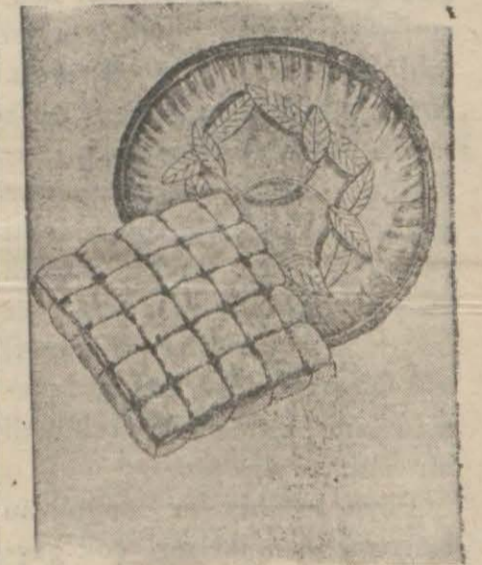
Kadın Eşyası Modelleri

İki zarif kadın çantası

Zarif bir ipek boyun atkısı

Duvar üzerine konacak guvarlak bir gastık ve küçük bir minder

İstedığınız dersi tabiat size kendiliğinden öğretir. Bunu kitaplardan öğrenmek mümkün değildir.

H. T.

Tefrika numarası: 46

PEYAMI SAFA

SON POSTA'nın Edebî Romanı

FATİH - HARBİYE

O, ihtar etti:

— Müşahhas misaller üzerinde konuşuyalım, dedi.

Biraz düşünerek ilâve etti:

— Benim, muhtelif kültürlerle mensup musikilerin tek-

nelerine ait malûmatım yok; yalnız mücerret olarak halledilecek bir mesele vardır: Tek-

nilete garplılaşmakla iktifa mı etmeliyiz, yoksa kültürde de-

ni garplılaşmalıyız?

Ziya beye, daha doğrusu onun kabul ettiği içtimal naza-

riyeye göre her kültür (o buna hars diyor) milli kalmalıdır ve milli kalmayı mahkûmdur; tekniğe gelince, bu, beynelmileldir, fakat bunlar müphem tabirlerdir. Her âlim, kültür meselesine başka başka medlûller tayin etmiştir. Ziya bey ki (Dürkhaym) dedemektir, kültür kelimesini milli müesseselerin bir terkibi şeklinde kabul eder. Tabir meselesi.

Neriman Şeref Beyi din-

lemiyordu. Babasına baktı. Güler mübalağa etmemiş: Faiz B. halâ yorgun, sarı, sapsarı; yalnız münakaşanın safhalarına çok dikkat ettiğini hissettiren gözlerinde marazî ve hümmalı bir parlıltı var. Ağızlığını dudığına götürürken elleri titriyor ve arada bir kızına dönen gözleri, onu görmiyor gibi.

Ve müderris devam ediyor. Nerimandan başka herkes onu dikkatle dinliyor.

Neriman kendi isminin telâffuz edildiğini duydu. Şeref Bey diyordu ki:

— Neriman hanımın bir saza karşı nefretini herhangi bir şekil meselesine irca etmekte mübalağa vardır. Bizde Garplılaşma temayüllerinin tek-

nikte kalmadığı ve kültür sahasına kadar girdiğini zannedirim.

İsmi etrafında cereyan eden bu münakaşadan en az anlıyan Nerimandı. Kaç defa Feridin evinde o buna benzer münakaşalar duymuştu; fakat ona alâka veren şey fikirler değil, bu fikirleri doğuran ihtirasların çarpışmasıydı ve etkileri, bazan kadın gibi heyecanların mantığı içinde coşturan, hatta hezeyanlara sürükliyen bu münakaşaların sinirlere hitap eden tarafını seviyordu.

Neriman gene kendi isminin geçtiğini duyarak dinledi. Muammer diyordu ki:

— Bu memlekette genç kızların çoğu Neriman Hanım

gibidirler. Ben Feride hak veriyorum. Biz de kadının gözlerini aldatmak kâfidir. Yani boyamak. Ut denilen bu zavallı sazın şekli nefret veriyor, herşeyin şişmanı gibi sazın şişmanı da hoş gitmiyor; keman gibi narin sazlar itibarda. Fakat ben de ut çalıyorum, erkek olduğum için bunu hissetmiyorum.

Ferit, Muammerin ağzında bu kadar basitleşen nazariyesinin daha fazla adı görünmesinden ürktü:

— Hayırlı dedi; elbette ki şekil zarafetine ait bir meselenin altında, her zaman bir kültür meselesi vardır. Ben "esas" ve "şekil", gibi tasniflerin ancak

tahlil için kullanılmasına tarafıtarım; en mücerret manasında böyle bir ikilik yoktur. Nerimanın yeni şekillere karşı incizabı, yeni bir kültüre karşı incizabı demektir. Ut ve keman şekillerinin sembolize ettikleri iki ayrı kültür vardır. Burada Şeref bu yeeni birleşiyoruz. Fakat bizim kadınlarımız, şuursuz olarak beriki kültürü seviyorlar ve onlarda şuurlu bir hale gelen bugünlük yalnız şekil estetikidir. Bundan dolayı Garplılaşma temayülleri henüz pek sathidir. Şeref Bey gibi ben de kaniim ki bu mesele, Şark ve Garp kültürlerinin mücadelesinden başka birşey değildir.

(Arkası var)

ENVER PAŞA

Buharada Öldürüldükten Sonra İranda Nasıl Tahrikât Yapıldı?

Anlatan: Agabekof · 24

Elde ettiğimiz posta memuru İngiliz konsolosuna namına gelen evrakları alır almaz hemen bize getirirdi. Biz bu evrakları açar, hemen kopyalarını alır ve iade ederdik. Sabahleyin aynı paketler sapa sağlam İngiliz konsolosuna teslim edilirdi. Apresof, İngiliz muhaberatına vâkıf olmak için en iyi çareyi posta memurlarını elde etmekte bulmuştu.

Bu işin diğer kolay tarafı da O. G. P. U. memurlarının her nevi mühürleri taklit etmekteki büyük maharetleri idi. Bu ameliyat şu suretle yapılırdı. Yalnız (O. G. P. U.) memurlarının bildiği bir madde ile münâhür paketten çıkarılır, sonra bunun kopyesi alınır, paket açılır, iş bittikten sonra paket olduğu gibi kapanır ve hiç belli olmadan sahte mühürler yerlerine konurdu.

Bu mühürleri tetkik ettiğimiz zaman biz de bunların farkına varmazdık. Apresof vesait olmadığı için evrakların fotoğrafını almazdı ve geceleri bütün evrakların kopyasını yazdırmak için bütün sefaret kâtiplerini sabaha kadar çalıştırırdı. Fakat bu, tehlikeli bir işti. Bravn ise bu işi biraz irtizama koymuştu. Vesait tedarik ederek elde ettiği evrakların fotoğrafını almakla iktifa ediyordu.

Ben de Bravn'ın takip ettiği yoldan yürümeyi tercih ettim. Benimle posta memurları arasındaki irtibatı gene eskisi gibi Mirzayef temin ediyordu. Ne çare ki adamcağız çok yaşamadı. Apresof zamanında Mirzayefin bizde çalıştığından güpbe eden İran hükümeti zavallı ihtiyarı tevkif ettirdi ve yarı yarıya su dolu bir bodruma hapsedtiler (Mirzayef) için Meşhet valisi nezdinde teşebbüste bulunmak tehlikeli bir işti.

Böyle müthiş bir soğuk su banyosu alan ihtiyar çok geçmeden ağır bir surette hastalandı ve öldü. İhtiyar Mirzayef öldükten sonra onun yerine Mirzayefin büyük oğlu Hüseyin geçmişti. İran hükümetinin Hüseyinden şüphelenmemesi için (O. G. P. U.) nun emriyle Hüseyine 3000 dolar kıymetinde manifatura verildi ve bir mağaza açtırıldı.

Posta memuru getirdiği paketleri Hüseyine veriyor, Hüseyin de bunları geceleyin Sovyet konsolosanesine getiriyordu.

Biz evrakların kopyasını aldıktan sonra aynı gece Hüseyine iade ediyorduk. O da sabah erken paketleri kızkardeşi vasıtasıyla posta memuruna iade ediyordu. Her paket için Hüseyinin kakı (1) dolardı.

Meşhette bulunduğum 3 ay zarfında Hüseyine 600 dolar kadar para verdim, yani 3 ay içinde 600 İngiliz evrakını elde etmiş oluyorduk.

Hintteki İngiliz ataşemiliter muntazam garbi Efganistan Cenubi İran vaziyetleri hakkında muntazam malumat veriyordu.

Kâbildeki İngiliz atâşesi de

Belücistan ahvalini tetkik ediyordu. Bütün bunlardan başka da 6 ayda bir defa bütün uzak ve orta şarkın umumi vaziyetini bildiren basılmış raporlar geliyordu. Vaziyeti bu derece yakından takip ettiğimizi İngilizler bittabi bilmiyorlardı.

Ben o zaman İngilizcemî bugünkü kadar ilerletmiş değildim. Ele geçen evrakın suretlerini, zarurî olarak Moskova'ya gönderiyordum, bunlar orada terceme ediliyor, bir nüshası da bana geliyordu.

Bu münasebetle öğrendim ki bir İngiliz atâşesi Rus hükümetinin Hindistana iki Hintli propaganda memuru göndermek teşebbüsünde bulunduğundan haberdar olmuş, raporunda bunu da kaydediyordu. Ayrıca ilâve ettiği nokta şu idi: "Eğer bu adamlar İran dahilinde görünürlerse yakalanıp Hindistana gönderilmelidir."

Bittabi alınan bu malûmata istinat ederek biz de mukabil tedbirler alıyor, bu suretle İngilizlerin faaliyetini akamete uğratiyorduk.

İngiliz evrakını ele geçirmek için kullandığımız vasıta gene Mirzayefin oğlu idi. Hüseyin Mirzayef bizi kulüpte bulamazsa paketleri konsolosaneyeye gönderirdi.

Bir akşam saat 8 e doğru Hüseyin paketleri göndermişti. Saat 10 da başka bir istihbarat memuru ile sözleşmiş olduğu için acele acele paketleri açmaya başladım.

İngiliz atâşesi Major (Uyler) in namına gelen bir paket elime geçti. Bu zarf, dört tarafından ipeklerle bağlı imiş, dikkatsizlikle bu ipekleri koparmışım, bu suretle zarfın harici şekli bozulmuş oldu.

Yanımda bulunan Hüseyin korkudan az daha bayılacaktı. Bu paketin içinde Petrograt ve civarında bulunan kızıl fen kıtaatının bulunduğu yerleri ve müstahkem mevkiileri gösteren haritalar vardı.

Taliimize bu paket diğer ufak paketlerle beraber büyük bir zarfın içinde bulunuyordu.

Büyük zarfın içinde olup ta dış kısmı bozulan zarfın numarasını sildik, ve bir zarf noksan olarak paketi iade ettik. Bir müddet, İngilizlerin şüphelenip şüphelenmediğini anlamak için de paketleri açmaktan vaz geçtik. Fakat muhaberenin muntazam surette işlediğini görünce hiçbir şeyden şüphelenmediklerini anladık.

Maamafih burada çalışan (Bravn) ın bir an evvel değiştirilmesi icap ediyordu.

[Arkası var]

Kimse Olmayan Talebelere Yardım Yapılmıyor

Hilâliahmer Çalışıyor, Fakat Menba Okadar Kısırdır Ki...

Bu gavruları doğurmak ve ölümden kurtarmak lâzım

Hilâliahmer cemiyeti mekteplerdeki fakir talebeye yardım etmektedir. Bu hareketi takdir etmemek mümkün değildir. Yalnız, bu yardımın kifayetsizliği hakkında bazı malûmat elde ettik: Şehrin muhtelif semtlerindeki fakir ilk mektep talebesinden pek azına yardım edilmektedir. Meselâ 300 küsur talebesi olan bir mektepte ancak 14 kişiye yardım edilmekte ve çocuklara elli dirhem ekmek, 15 dirhem de helva ve saire verilmektedir.

Yapılan yardım pek azdır. Bu yüzden bazı mektepler bu yardımı kâfi bulmamışlar, reddetmek mecburiyetinde kaldıklarını itizarla bildirmişlerdir.

Son Posta'nın Bilmecesi

Halledilen Bilmecemiz

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

1	S	i	L	A	H	T	U	R	A	N
2	i	L	A	M	A	S	E	Z	A	
3	L	A	C	A	H	i	T	i	Ş	
4	A	M	C	A	B	i	N	A	S	M
5	H	A	B	i	N	i	T			
6	A	H	i	S	A	i	N			
7	T	i	N	A	R	R	E	M		
8	U	S	T	A						
9	R	E	S	i	R	T	i	T		
10	A	Z	i	M	N	M	i	D	E	
11	N	A	Ş	A	T	M	A	T	E	M

Yeni Bilmecemiz

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

Soldan Sağa, Yukardan Aşağı:

- 1 — Köpek 2, nota 2, eser 2, ? 2
- 2 — Doymuş 3, ufak taş 3, uçan hayvan 3
- 3 — Girilen yer 4, kudurmuş 4
- 4 — Balık 7
- 5 — İnsan hayvandan ayrıran 4, bir erkek ismi 4
- 6 — Beyaz 2, en mühim gıda 2
- 7 — Hoca 4, bir çiçek 4
- 8 — Kuruya ait 6
- 9 — İçine öteberi konan 4, cari olan 4
- 10 — parlak ışık 3, şimdiki zaman 3, büyük bir nehir 3
- 11 — Benzer 2, nota 2, bir uzuv 2, nota 2

Rivayet Deveran Etmiştir

Ocaklarda

Riyaset Meselesi Ne Olacak?

Ankara, 6 (H.M.) — Gazetelerden birisinde, tekzip edilmiş olmasına rağmen Hamdullah Suphi Beyin Türk ocakları umumi riyasetini muhafaza edemeyeceği rivayeti, muhtelif yerlerde deveran etmekte berdevamdır.

Filhakika ocaklar riyaseti intihapla taayyün eder, tayin ile değildir.

Fakat bunun böyle olması da gösterir ki, vaziyeti ancak gelecek intihap tayin edecektir.

Ocakların başına Fethi B. in gelmesi rivayetine gelince, hükümetin böyle bir intihabı musip görmemesi ihtimali nekadar mevcut ise, yeni bir gençlik ateşi ile daha faal bir hale konulması şiddetle arzu edilen ocakların riyasetine muhalif bir zatın gelmesini, hatta arzu etmesi ihtimali de o derece kuvvetlidir.

Yakında.....?Sinemasında semalarda cereyan eden ve kahramanı olan bir facia görülecektir FOKS mamulâtı

Sinemalar

8 Kânunuevvel pazartesi akşamı
WILLY FRITSCH'in

DİTA PARLO ile beraber çevirdiği ikinci sözlü ve şarkılı filmi ve bütün güzellikte yekta olan Tuna'nın kiralıçesi Budapeşte muhitinde cereyan eden ve feci bir aşk romanı olan

KIRIK KALP şaheserinin
MELEK SİNEMASINDA

iraesi cidden bir muzaferiyet olacaktır. Yeni makinemiz sayesinde Türkçe ve Fransızca mükâlemeler aynı zamanda filmde görülecektir.

Bu akşam GLORYA SİNEMASINDA
İlk defa olarak irasesine başlanacak tamamen renkli, mizansenli müteğgen ve mevzuu müessir olan

HAYDUTLAR ŞARKISI
(ROGUE SONG)

Filminde şarkı söyleyecek dünyanın en büyük baritonu
LAWRENCE TIBBETTİ
Bütün İstanbul halkı dinlemek arzusunda olacaktır. Türkçe ve Fransızca mükâlemeler film üzerinde yazılıdır.

Yarın akşam

MAJİK Sinemasında
iraesine başlanacak olan
GARP CEPHESİ
(4 PİYADELER)

Tamamen Fransızca sözlü muazzam ve müessir dramatik film.
Her yerde fevkalâde bir muvaffakiyet kazandı gibi şehrimiz sinemacılığında bir inkilâp teşkil edecektir. JOHANSEN'in meşhur romanından muktebes ve rejisör Pabat tarafından sinemaya alınmıştır.
Hamis: Biletler pazar sabahı saat 10 dan itibaren Majik sinemasında satılmaya başlanacaktır.

GLAXO

Gayet mükemmel bir unsur gıdadır.

7 Kânunuevvel PAZAR günü akşamı
Şehzadebaşı MİLLET tiyatrosunda
San'atkâr NAŞİT B. ve rejisör KARAKAŞ Efendi Temsilleri

Lâleli Yangın Yerleri
İlk defa olarak hayatı hakikiyeden alınmış canlı sahneler
Naşit B. (Zekâi Dede) ve (Altındış Ali) rollerinde Fiatlar - localar: 200, 300 Mevkiler: 20, 30, 50 kurustur.

65 Yaşında Bir Adam

Adanada 25 Yaşındaki Genç Karısını Öldürdü

Birkaç gün evvel Adanada vahşiyane bir cinayet yapılmıştır.

Katil, Hamza isminde altmış beş yaşında bir adam, maktul de Elif isminde 25 yaşlarında bir kadındır. İlâve edelim: Bu genç kadın bu ihtiyar adamın zevcesidir.

Hamza ile Elif bir müddet evvel evlenmişler, fakat aralarındaki çok ve büyük yaş farkına karakter farkı da inzımam edince geçinememişler. Kadın bir fabrikaya girmiş, hayatını kazanmaya başlamış, Fakat geçen gün diğer kadın amele ile birlikte fabrikadan çıkıp evine giderken kocası ile karşılaşmış!

Hamza Ef. söz söylememiş, hiddet ve şiddet göstermemiş, fakat doğrudan doğruya elini

beline götürerek kamasını çıkarmış ve Elifin kalbini saplamıştır.

Elif yere düşerken yanındaki kadınlar bağırıp çağırıyor başlamışlar, halk yetişmiş poliste gelmiş, Hamza tutulmuş ve elinde kanlı bıçağı ile müddet umumiye götürülmüştür.

Şimdi Elif H. mezarında Hamza da hapisanededir.

Adanada Bir Kadın Yandı

Adanada Durmuşfakir mahallesinde 22 numaralı evde bir kaza neticesinde ateş çıkmış, alev bu evde oturan Menekşe isminde altmış yaşında da bir kadının elbiselerini sıçırayarak biçarenin ölümlüne sebep olmuştur.

VIRTİCİ KUS

İttihatçılar Divanı Âlide Hesap Veriyorlar. Enver Ve Cemal Paşalar Kabinenin Kusurudur, Atılmaları Lâzımdır.. Talât Paşaya Bu Teklifi İsmail Canbolat B. Yaptı..

İnsan yeni yeni hakikatler karşısında kalınca garip bir his tezahürü ile tuhaflıyor. Biz, İsmail Canbolat Beye geçince kadar daha birçok nazırlara hep aynı sualleri sormuştuk. Fakat aldığımız cevaplar ekseriyetle birbirlerine benzerlerdi. Bundan başka hepsinden de birer parça gizli hakikatler öğrenerek bildiklerimizden yekûnunu kabartıyorduk.

Sabık dahiliye nazırı İsmail Canbolat B. tahkikatı bağından buraya gelinceye kadar meydanı boş bularak harekete anlattı ve şüphesiz bizi birçok yeni surlardan haberdar etti.

Bu arada ufak bir tariz sualine maruz kalmadı. Fakat harbiye nazırla olan münakaşalarını naklettikten ve sonunda da harbin iyi idare edilmediğine ait malûmatı anlatıldıktan sonra kendisine kuvvetli ve şiddetli bir sual tevcih edildi.

Sabık nazırın ifşaat ve itirafını hiç kıpırdamadan dinleyen Muş me'usu İlyas Sami B. şöyle bir sual sordu: — Beyefendiyem mantıklı olarak tevaccüh edecek sual ikidir: Biri, kabineye dahil olması, yani seyyiatına kanaat getirdiği refikleri ile niye teşriki mesai ettiği, sonra da kabinede buldukları zaman mesai tarzları, yani harbin fenahları hakkında ne teebbüste buldukları ve hakikati henüz anlaşılmayan sebebi istifaları...

Muş me'usu bu uzun suali sorduktan sonra karşındakinin cevap vermesine henüz vakit bırakmadan tok bir ifade ile ilâve etti:

— Bendeniz bu üç suale cevap vermelerini teklif ediyorum!

İlyas Sami Beyin sorduğu sualler hakikaten mühimdir. Öyle ya... Şimdi karşımızda fenahklarını sayıp döktüğün bu adamlarla vaktile niçin birleştin ve sonra birdenbire neden ayrıldın?

Ben bu yaman sualler karşısında sabık dahiliye nazırının biraz duraklayacağını ve hatta kısmen de kem küm edeceğini zannettim. Fakat öyle olmadı. İsmail Canbolat Bey sorulan su noktalara ağır bir eda ile ve bir silsile halinde şu cevabı verdi:

— Evvelâ birincisine cevap vereyim: Talât Paşa, kabinesini ilk teşkil ettiği zaman bana posta ve telgraf nazırlığını vermek istemişti; fakat ben o vakit kabineye girmek için bir heyet halinde tanzim etmediğini anlamıştım. Şu halde iş görmesi ihtimali olmayan ve Saif Halim Paşa kabinesi zamanında fena idareleri tetkik eden böyle bir kabineden ümidim yoktu.

Görülüyor ki sabık nazırın sual cevabı da kendisine sorulan sual kadar mühim ve açıktı. Canbolat B. cevabını burada

bitirmedi ve gerisine şöyle devam etti:

— Aradan vakit geçti, nihayet geçen Kânunusanide Talât Paşa bana işe nazırlığını teklif etti. Ben, o günkü idare şekli daha beter bir hale geldiği için kabineye girmek istemedim. Hatta üzerine pek ziyade düşmüşlerdi. Talât Pş. Enver Pş.yı da evime göndermişti. Enver paşa bana bir buçuk saat kadar türlü vaatlerde bulundu, her türlü yardımı yapacağından bahsetti, fakat ben Enver paşanın bu sözlerini dinledikten sonra şu cevabı verdim:

— İsmail Hakkı paşa levazım reisi bulunduğunda çalışmanın imkânı yoktur. İsmail Canbolat Bey bize yakın mazinin bugüne kadar gizli kalan şu hakikatlerini de öğrettikten sonra daha bazı teferruatından bahsetti ve müteakiben de şunları anlattı: — Aradan bir müddet daha geçti. Tebeddül saltanatı oldu. Talât Paşa, ben Viyanadan avdet etmek üzere iken Maarif nazırlığını teklif etti. Ben bu teklife şöyle cevap verdim:

“ İstanbula geliyorum. Arkadaşlar hakkında görüşmek lâzımdır. Şimdiden kabul etmiş addetmeyiniz..”

Fakat ben İstanbula döndüğüm zaman, her halde ahvalin zaruretinden olack, Talât paşayı pek ziyade tebedülü etmiş bir vaziyette gördüm. Ben Talât paşayı eskiden beri tanıdığım için iyi biliyorum; paşa o zamana kadar benimle görüştüğü vakit memleketi iyi idare etmek için bana bu zamana kadar bir emniyet vermemişti. Yalnız o gün fevkalâde bozuk giden işlerin tanzim ve islahı hakkında bana kat'i beyanatta bulundu ve sonunda da şunları söyledi:

— İşte, dedi, seni bunun için kabineye alıyorum. Bu meseleleri islah edelim. Bunun üzerine ben de Pş. ya fikirlerimi açıkça söyledim. Dedim ki: — Enver Pş. ile Cemal Pş. kabinenin kusurudur. Bunları kabinden çıkarınız. Kabineye kuvvet verecek bazı kimseleri alınız.

O, Cemal Pş. hakkındaki fikrimi kabul etti ve: — Buna peki.. dedi. Lâkin Enver paşa için şunları söyledi: — Enver paşayı biraz daha tecrübe edelim.

Sabık dahiliye nazırı sustu. Hayret.. Bin kere, yüz bin kere hayret.. Kırdığı cevizi bini aşmış, yaptığı feci fanahlarla memleketi haraben tûraba etmiş bir adam hâlâ tecrübe edilmek isteniyordu ha?

Dünya Radyo Faaliyeti Her Tarafda Yeni İstasyonlar Yapılıyor Zabita İçin Asrî Bir Takip Vasıtası Keşfedildi

Alman hükûmeti Mühlacher semünde yeni bir telsiz telefon istasyonu yapmaya başlamıştır. Bu istasyon yüksek tevedürlü cereyan ile beslenecek ve kuvveti yüz kilovat olacaktır. Binaenaleyh Avrupanın her tarafından başka Asyada da sesi duyulacaktır.

Poliste Radyo..

Bu dakikada telsiz telefon ve telgraftan istifade etmeyen tek bir millet bile kalmamıştır, denilebilir. İşte bu iddianın delili: Arnavutluk hükûmeti munhasıran zabıtaya mahsus olmak üzere bir telsiz istasyonu inşasını kararlaştırmıştır. Bu istasyonda komşu hükümetlerden gönderilecek hırsız ve cani resimleri telsiz ile alınıp derhal merkezle tamim edilecektir.

İtalyada İstasyonlar

İtalyada mühim bir şirket İtalyanın muhtelif adalarında altı tane istasyon tesis ederek bunları 9 sene müddetle işlet-

mek için hükümetten imtiyaz almıştır. Bu istasyonların mevce uzunlukları 1200 ile 1500 arasında olacaktır.

Bizim Radyolarda

Ankara radyosu bu akşam saat 7 de, İstanbul radyosu da 8 de başlayacaktır. Ankara radyosunda bir saat alaturka, bir saat te alafranga konser verilecektir. İstanbul radyosunda ise sadece alaturka konser vardır.

İstanbuldan Bir Temenni

İstanbul radyosu alaturka konserinden evvel gramofon konserleri de vermektedir. Mutat konserlerin saati haricinde çalışan bu gramofondan memnun olmanın yoktur, denilebilir. Filhakika çalışan parçaların büyük bir kısmı herkesin evinde bulunmayan plaklardandır.

Fakat istasyonumuz güya plak çaldığını belli etmek istemiyormuş gibi çaldığı plâğın ismini söylememekte, binaenaleyh tanınmayan bir havanın

İstifade ediniz

- 1 -- İlan 3 satırı geçmeyecektir.
 - 2 -- Her satır 4 kelime hesap edilecektir.
 - 3 -- Her ilân 5 adet ilân kuponu mukabilindedir.
 - 4 -- Her 3 sütundan fazlasına 2 kupon ilâve edilmelidir.
 - 5 -- Her kupon üzerindeki tarihten bir hafta müddetle müteberdir.
- SON POSTA yı okuduktan sonra ilân kuponunu saklayınız. Bundan 5 adedini ilânınız ile birlikte bir zarfa koyarak posta ile idarehanemize gönderiniz. İlanınızın gazetesine girmesi için bu kadari kâfidir.

SON POSTA
BEDAVA İLAN KUPONU
7-Kânunuevvel-1930

KIRALIK ODALAR — Galatada voyvoda caddesine nazır Aynah İslanta sokak Sarnıç Handa yazıhanes, terzihanes için elverişli elektrik ve terkosu hav odalar olmakla beraber müşteriler isterlerse muşamba da temin olunu Taliplerin teşrifleri.

MANDARİN FİDANI — Beher adedi iki kuruştan cilli bin adet satılık yabarı mandarına fidanı vardır.
Rıza Kazancı zade Abdallah

HANIMLAR TERZİHAHESİ — Bahçe kapı Rasmıpaşa ham 12 No. Telefon İstanbul 4057.

KIRALIK HANE — Fatihde Kırtacı (varında Simitçi sokağında tramvaya iki dakikalık 13 No. 11 hane kirahaktır. Elektrik, Terkos, hamam beş oda, mutfak, bahçesi vardır. Karşındaki küçük eve müracaat..

HÜSEYİN ZEYİN YAĞINI — Daimi kullanınız. Yemeklerinizi nefis ve lezzetli yemek ister misiniz? Behemehal Hüseyin zeytin yağı ile pişiriniz. İstanbul Zindan kapısı Babacafer türbesi karşısında No.53

HİLÂL SPOR KULÜBÜ İDARE HEYETİNDEN: Esas nizamnamemizin maddesi mahsusası mucibince [senelik kongremiz 19 kânunuevvel 930 tarihine musadif Cuma günü saat 10 da Erenköyünde Kulüp binasında âdiyen içtimamı aktececeğinden muhterem âzaman tayin olunan mezkûr günde Kulüp binasını teşrifleri rica olunur.

SATILIK EV — Ortaköyde Yenimahallede credit firm üçyıldız sokağında denize nazır, havadar, boyalı bir numaralı hane satılıktır.

Yeni Neşriyat:

Rus İnkılâbı

Sabık Kırım Hariciye nazırı Seyit Cafer Ahmet Bey "Rus İnkılâbı", isminde bir eser neşretmiştir. Bugünün en mühim meselelerinden biri Rusyanın yapmaktaki olduğu inkılâp tecrübesidir. Şimdi Moskovada cereyan eden muhakkeme Rus inkılâbını günün meselesi haline getirmiştir. Seyit Cafer Ahmet Bey bu eserini yazarken bitaraf olmağa çalışmış ve her iki menbaa ait eserlere müracaat etmiştir. Rus inkılâbı hakkında tam bir fikir edinmek isteyenlere bu eseri tavsiye ederiz.

öğrenilmesi ihtimali de kalmamaktadır. İstasyonumuzun bu usulü değiştirerek çaldığı parçaların adını söylemesi muvafık olur zannındayız.

★

İstanbul istasyonu ile bir mukavele akteden Filips şirketinin faaliyeti gittikçe artmaktadır. Tedyatta kolaylık gösterdiği için satmakta olduğu ahizelerini miktarı yevmiye altı bulmuştur.

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

Nakili: Server Bedi

BİR AŞK ÇOCUĞU

Bu genç kız on altı yaşında idi. Onu ihtiyar, kaba ve parasına göz koymuş hasis bir adamla evlendirdiler.

Sarımsın, hem hayalperest, hem de şen bir kızdı ve tam bir saadet beklüyordu. Evlendikten sonra çabucak sukutu hayale uğradı ve sarsıldı. Birden bire hayatın ne olduğunu ve bu evlenmenin istikbalini mahvettiğini anlamıştı.

Hayatında bir tek arzusu kaldı: Ona analık aşkını tatlıracak bir çocuk.

Fakat çocuğu olmadı. Aradan iki sene geçtiği için bütün ümitleri kesilmişti.

Kocasının üstüne birini sevdi. Bu, onun için her türlü çılgınlıkları yapmaya hazır, yirmi üç yaşında bir gençti. Bununla beraber, Nezihe, uzun müddet bu gence mukavemet etti.

Fakat sonraları, hep baş başa kalıyorlardı. Aralarındaki münasebet ilerledi.

Nezihe, günün birinde gebe kaldı. Fakat kimden, kocasından mı, Feridundan mı? Şüphesiz kocasından değil.

İçinde müthiş bir korku vardı. Doğururken öleceğini sanyordu. Gebeliği ilerledikçe, bu korku, onu çıldırtacak derecede artıyordu. Nihayet, bir kız doğurur doğuramaz öldü.

Feridun, artık o eve ayak basamadı. Çocuğu kanun nazarında babası olan ihtiyara bırakmıştı. Fakat senelerce aşk ve azap içinde kıvrandı, nihayet unuttu.

Çok çalıştı ve zengin oldu. Günün birinde, haber aldığı ihtiyar ölmüştü ve kız halasının evinde oturuyordu.

Feridun, eski bir aile dostu sıfatile kızını görmek için halasının evine gitti ve zaruret çeken bu evin misafir odasına kabul edildi.

Feridun sabırsızlıkla beklerken kız odaya girdi.

Feridun kızı görür görmez kaskatı kesildi: Annesil tıpkı annesil

Aynı yaş, aynı gözler, aynı saçlar, aynı boy, aynı tebesüm, aynı ses. Feridun, birdenbire sebebini bilmeden, çıldıracak gibi oldu; kalbinin dibinde eski aşkı birdenbire kaynamaya başladı. O da şen ve sade idi.

Hemen ellerini uzattılar ve dost oldular.

Feridun evine geldiği vakit, eski yarasının açıldığını hissetti ve ağladı, hüngür, hüngür ağladı.

Ve kızın evine sık sık gitmeye başladı.

Fakat ne yapabiliirdi? Para vermek? Hami rolü oynamak? Ne hakla? Ne sıfatla? Onunla evlenebilir miydi? Onunla, kızile.. Bunu düşünen gözleri evinden fırlıyordu.

Bununla beraber, kızla dışarda buluşmaya ve konuşmaya başladılar. Bir gün, Feridun

duvaklarını bu kızın saçları üstüne koydu.

Ne yapmalı?

Onu terketmek? Yahut başka birile evlendirmek?

Artık, kız ona öyle büyük bir âlaka ile bağlanmıştı ki ayrılır, yahut başka birile evlenirse kederinden ölebilirdi. Feridun, anasını öldürdüğü gibi, kızının da hayatını imkânsızlıklar içinde bırakmış, bütün saadetini mahvetmişti.

Fakat onu seviyordu, bilmem nasıl bir hisle, fakat çıldırmasıya seviyordu. "Evlensem ne çıkar?", diye düşündü. Hem bu kızın kendisinden olduğu ne malûmdu.

Bu sırrı kendisinden başka hiç kimse bilmiyordu da. Kızın annesi de ölmüş ve bu sırrı beraberinde mezara götürmüştü.

Feridun, kendi kendine: "Pek âlâl dedi, onunla evleneceğim. Bu sırrı o da öğrenmeyecek ve ölüncüye kadar bu ağır vicdan yükünü ben taşıyacağımı.."

Kıza izdivaç teklif etti, ve evlendiler.

Mes'ut olmalarına mani var mı?

Açık Söz

Bu 12 Senelik Gazete İntişar Sahasından Niçin Çekildi?

Kastamonu, 3 (Hususi) — 12 senedenberi şehrimizde neşriyat yapan (Açık Söz) gazetesi, Serbes fırkanın teşekkülü üzerine onun fikirlerini neşre başlamıştı. Ahiren fırkanın dağılmasından dolayı Açık Söz de 12 senelik neşir hayatına kendi elile hatime çekmiştir.

Kastamonuda Fare Mücadelesi

Kastamonu, 3 (Hususi) — Vilâyet mmtakasında fazla miktarda bulunan farelere karşı, Ziraat dairesince esaslı mücadele geçilmiştir. Vilâyetin bilûmum ziraat fen memurları celbedilmiş ve (Devrekâni) nahiyesinden faaliyete geçilmiştir.

Yorulmaksızın Para Kazanmak istemez misiniz?

Evinize veya işinize giderken, sokakla geçerken veya birisile görüşürken her hangi bir vaka karşısında kalabilirsiniz...

Havadis nedir biliyorsanız o vakay derhal görebilirsiniz. Bir yangın, bir kâtil, bir kaza birer havadistir. Rasgeledüğünüz vakalardan ertesi günü gazetelerde görmek istediğiniz biri olunca derhal telefonunuz açınız ve havadisi gazetemize haber veriniz, isim ve adresinizi de ıralınız. Verdiğiniz havadisin ehemmiyetine göre gazetemiz mükâfatını vermeyi vazife bilir. Telefon numaramız İstanbul "203" dir.

Büyük Reklâm Satışı

YALNIZ KÂNUNUEVVELE MAHSUS FİATLARDA MÜHİM TENZİLÂT

GALATA EKSELSİYOR KARAKÖY

ERKEKLER İÇİN

İngiliz	
Muşambalar	8 1/2 Liradan itibaren
Çevrilebilir	
Muşambalar	13 1/2 "
Müflon ile Gabardin	
Pardesüleri	24 1/1 "
Trençkotlar	15 1/2 "
Paltolar	12 1/2 "

HANIMLAR İÇİN

Deri Taklidi Mütenevvi Renklerde	
Muşambalar	13 1/2 Liradan itibaren
Trençkotlar	17 1/2 "
İpekli	
Muşambalar	17 "
ÇOCUKLAR İÇİN	
İngiliz	
Muşambaları	4 1/2 "
Trençkotlar	8 1/2 "
Yünlü	
Paltolar	8 1/2 "

Cihanşümül Marka MANDELBERG Empermeabilize Pardesüler 27 1/2 Lira

Erkeklerle Mahsus Pardesüler, Paltolar, Kostümler Ve Muşambalarla Hanımefendilere Mahsus İpekli Mantolar Ve Muşambaların Müntehep Çeşitleri

Tediyatta Büyük Teshilât

TÜRK MAARİF CEMİYETİ

Büyük Eşya Piyankosu

1 Kânunusani 1931 de İstanbulda çekilecektir
Yeni sene için taliinizi tecrübe ediniz.

İkramiyeler arasında: Daç otomobili, yemek ve salon takımları, dikiş, fotoğraf, gramo'on makineleri, alâti ziraiye halı ve tuvalet takımları kadın erkek saatler ve [YERLİ MALLAR PAZARINDAN] tedarik edilen kıymetli eşyalar vardır.

Fakir ve zeki çocuklarımıza yardım için birer bilet alınız biletler bir liradır. Bagilerden arayınız.

Adres: Ankara caddesi Orhan Bey han 3 üncü kat

VAPURLAR

Seyrisefain

Merkez acentesi: Galata köprü başında Beyoğlu 2362. Şube acentesi: Sirkeci'de Mühürdar zade hanı altında Tel. İst. 7240

PIRE - İSKENDERİYE POSTASI

(İzmir) vapuru 9 Kânunuevvel Saat 10 da Galata rihimından kalkarak çarşamba sabahı İzmir, perşembe sabahı Pireye, cumartesi sabahı İskenderiyye varacaktır. İskenderiyyeden pazartesi 15de kalkacak çarşamba günü (Pire) ye de uğriyarak perşembe günü İstanbula gelecektir.

İSKENDERİYEDEN aktarma PORTSAIT için de eşya kabul olunur.

İzmir sürat postası

(Gülce) vapuru 7 kânunuevvel Pazar 14,30 da Galata Rihimından kalkarak Pazartesi sabahı İzmir varır ve Çarşamba 14,30 da İzmirden kalkarak Perşembe sabahı gelir.

Dr. A. KUTIEL

Cilt ve efrenci hastalıklar tedavisi

Alemdar zade vapurları

Millet vapuru Pazar

günü akşam saat 18 de Sirkeci rihimından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Ayançık, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon, Rize, Mapavri ve Hopa) ya azimet ve Vakfikebir, Görele, ve Ünye'ye uğriyarak avdet edecektir.

Müracaat mahalli: İstanbul, Sirkeci, Meymenet hanı Alemdar zadeler, Telefon: İstanbul 1154

SADIKZADE BİRADERLER VAPURLARI KARADENİZ MUNTAZAM ve LÜKS POSTASI İn Önü

Vapuru Pazar günü 7 K. evvel Sirkeci rihimından hareketle Zonguldak, İnebolu, Ayançık, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon, ve Rizeye azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkeci Meymenet hanı altında acentalığına müracaat. Telefon İst. 2134

Dr. Horhoruni

FRENGİ BELSOĞUKLUĞU Tedavihanesi Beyoğlu Tokatlıyan yanında Mektep sokak No. 35 Tel. 3152 muayene her gün saat 10-12 arası

Son haberlere göre YERLİ FABRİKALARDAN

Muamele Vergisi Kalkıyor

Fabrika yaparak fırsattan istifadenin sırasındır. Makinelerin zi İstanbul'da Sirkeci'de Nur Hanında 21 No

HİLMİ NAİLİ müessesesinden

getirtiniz, zira böyle yapanlar muvaffak olmuşlardır. Tafsilât, Tek'if ve proje için lütfen derhal yazınız.

NORVEÇYA BALIKYAĞININ ÂLÂSİ

Üç Köşeli Hogg Balıkyağları

Bu senenin mahsulüdür. Her boy şişelerde mevcuttur. Deposu: Zaman Ecza deposu. Bahçekapı tramvay caddesi No 37

TÜRKLER İÇİN

Kolaylıkta

ALMANCA ÖĞRENME USULÜ

Müellifleri: HERMANN SANDER, TAHSİN ABDİ
Alman lisans mütehasıs ve muallimi İzmir erkek lisesi Almanca muallimi

Sene 1930

1 Ciltte 3 Kısım Fiati 250 Kr.

Kitapçılardan arayınız!..

Ademi iktidar Kuvvet ve Gençlik GLANDOKRATİN

Erkeklerin bütün kudreti cebabetini iade eder yegâne devadır. Akamete uğramış kudreti serian iade ve asabiyetten mütevellit emrazı teskin eder.

Deposu: Bahçekapı, tramvay caddesi No. 37 ZAMAN ecza deposudur. Fiati 200 kuruştur.

UŞAKTA - Müskirat bayil Kemal Hilmi zade Mehmet Asım. Nefis raki, qarap, konyak satar.

DUVAR TAKVİMİ

Rosimli Ay matbaası T. L. Şirketi 1931 senesi için, (Yavuz) zırlımızın güzel resmile mükemmel bir "Düvar takvimi", neşretti. Fiati 17,5 kurustur.

HİÇ BEKLENİLMEDİĞİ BİR ZAMANDA BİRDENBİRE ZENGİN OLMAK ANCAK TAYYARE PİYANKO BİLETİ ALMAKLA KABİLDİR. ONUN İÇİN:

Tayyare Piyangosu Biletini Alınız

Beşinci Keşide

11 Kânunuevvel 1930 dadır

BÜYÜK İKRAMIYE 50,000 LİRADIR

SON POSTA

Yevni, Siyasi, ciavadis ve riak gazetesidir

İdare: İstanbul, Nuruosmaniye Şerefi sokak 35-37

Tel. fon: İstanbul - 293

Posta kutusu: İstanbul - 741

Telgraf: İstanbul SON POSTA

ABONE FİATI

TÜRKİYE	ECNEBİ
1400 kr. 1 Sene	2700 kr.
750 " 6 Ay	1400 "
400 " 3 "	800 "
150 " 1 "	300 "

Gelon evrak görü verilmaz. İlanlardan mesuliyet alınmaz.